

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 56.

Vydána dne 18. června 1946.

Cena Kčs 6.60.

O B S A H:

(134.—137.) **134.** Zákon o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku. — **135.** Zákon o daňové a důchodkové (poplatkové) amnestii. — **136.** Zákon o umisťování a jiném zaopatření účastníků národního boje za osvobození. — **137.** Zákon o národních kulturních komisích pro správu státního kulturního majetku.

134.**Zákon****ze dne 15. května 1946****o dávce z majetkového přírůstku a o dávce z majetku.**

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ.**Příhlášení majetku.****Předmět.****§ 1.****Všeobecně.**

(1) Příhlašovací povinnosti pro účely dávky z majetkového přírůstku a dávky z majetku podle ustanovení tohoto zákona podléhá:

- a) majetek v tuzemsku;
- b) majetek v cizině, patří-li fyzickým osobám, které v tuzemsku v rozhodný den konečný (§ 2, odst. 1, č. 2 a odst. 5) bydlely nebo tu pobývaly déle jednoho roku, dále československým státním občanům, kteří, vykonávajíc tuzemskou státní službu, měli v tento den bydliště v cizině, nebo právníckým osobám, které měly k uvedenému dni v tuzemsku sídlo (obchodní vedení);
- c) dluhy a břemena.

(2) Majetek, dluhy a břemena podléhají přihlašovací povinnosti podle stavu, v jakém byly ve dnech rozhodných pro přihlášení majetku (§ 2).

(3) Majetkem v tuzemsku jsou:

- a) majetkové předměty, které jsou v tuzemsku, a to i tehdy, jsou-li částí hospodář-

ského celku, který z části leží v tuzemsku, z části v cizině. U platidel a cenných papírů jest rozhodné místo úschovy;

b) majetková práva, včetně pohledávek, projevují-li se jejich právní nebo hospodářské účinky nebo mají-li se projevit v tuzemsku. Tuzemskými majetkovými právy jsou zejména užívací a požívací práva na tuzemských nemovitostech, pohledávky zajištěné na tuzemských nemovitostech, podíly na podniku, který má sídlo (obchodní vedení) v tuzemsku, nebo na majetku tuzemské pobočky cizozemského podniku, není-li právo na podíl spojeno s držbou akcií nebo kulis, a výsady a patenty udělené v tuzemsku.

§ 2.

Doba rozhodná pro přihlášení majetku.

(1) Dnem rozhodným pro přihlášení majetku, pokud není stanoveno jinak (odstavce 2 a 5, § 22, odst. 2 a 3), jest:

1. 1. leden 1939, ke kterémužto dni se určí počáteční stav majetku (rozhodný den počáteční), a

2. 15. listopad 1945, ke kterémužto dni se určí konečný stav majetku (rozhodný den konečný). Časové období mezi oběma dny jest v dalších ustanoveních nazýváno zkráceně „rozhodná doba“.

(2) Vlastníci (držitelé) zemědělského a lesního majetku nebo výdělečného majetku, kteří vedou řádné obchodní nebo hospodářské knihy, mohou vzítí pro tento majetek za rozhodný den počáteční den, ke kterému pořídili poslední pravidelnou účetní závěrku před 1. lednem 1939, nebo po 1. lednu 1939, nejdéle však do konce února 1939.

(3) Pro vyrovnání přesunu mezi majetkem uvedeným v odstavci 2 a ostatním majetkem (odstavec 4), které nastaly u téže osoby v době mezi dnem závěrky a jiným rozhodným dnem počátečním pro ostatní majetek, platí tato ustanovení:

a) byly-li majetkový předmět nebo právo vyloučeny z majetku uvedeného v odstavci 2 a převedeny do ostatního majetku, nakládá se s majetkovým předmětem nebo právem tak, jako by v den rozhodný pro zjištění počátečního stavu ostatního majetku ještě patřily k majetku, z něhož byly vyloučeny;

b) byly-li majetkový předmět nebo právo vyloučeny z ostatního majetku a převedeny do majetku uvedeného v odstavci 2, nakládá se s majetkovým předmětem nebo právem tak, jako by v den rozhodný pro zjištění počátečního stavu ostatního majetku ještě patřily k ostatnímu majetku.

(4) Ostatním majetkem podle ustanovení odstavce 3 jest také jiný zemědělský a lesní majetek nebo výdělečný majetek (výdělečný podnik) než jest majetek, z něhož byly majetkový předmět nebo právo podle ustanovení pod písm. a) vyloučeny, nebo do něhož byly podle ustanovení pod písm. b) převedeny.

(5) Vlastníci (držitelé) výdělečného majetku, kteří vedou řádné obchodní knihy, mohou vzít za rozhodný den konečný 31. prosinec 1945. Tento den musí však být vzat za rozhodný den konečný tehdy, byla-li přihláška podle vyhlášky ministra financí ze dne 12. prosince 1945, č. 153 Sb., o přihlášení některých majetkových hodnot, podána podle stavu k 31. prosinci 1945. V tomto případě platí pro vyrovnání přesunů mezi jednotlivými druhy majetku téže osoby obdobně ustanovení odstavce 3.

§ 3.

Druhy majetku.

Majetkem podle ustanovení § 1 jest majetek:

- a) zemědělský a lesní,
- b) pozemkový a domovní,
- c) výdělečný a
- d) jinaký.

§ 4.

Zemědělský a lesní majetek.

(1) Zemědělským a lesním majetkem jsou všechny majetkové předměty a práva, které jsou věnovány trvale zemědělství, lesnictví, zahradnictví, vinařství nebo hospodářství rybníčnímu jako hlavnímu účelu. K zemědělskému a lesnímu majetku patří zejména:

- a) pozemky (včetně zvláštních zařízení jako jest na př. zařízení vinic nebo chmelnic),
- b) obytné a hospodářské budovy,
- c) zemědělské stroje, nářadí, tažný a chovný dobytek a pod.,

d) vedlejší podniky, zpracovávají-li se v nich v podstatě vlastní výrobky hospodářství a nejde-li o podniky, které mají převážně ráz průmyslový,

e) pozemky a zařízení, sloužící těžbě podstaty parafikační půdy (na př. lámání kamene nebo vybírání písku) pro vlastní potřebu hospodářství.

(2) Součástí zemědělského a lesního majetku však nejsou platidla, vklady, cenné papíry a pohledávky, jež podléhají přihlášení jako jinaký majetek (§ 7).

§ 5.

Pozemkový a domovní majetek.

(1) Pozemkovým a domovním majetkem jsou všechny nemovitosti, práva spojená s držbou nemovitostí, právo stavby a jiná práva, jež podle zákonných ustanovení se počítají k nemovitým věcem, včetně příslušenství (odstavec 3). Pozemkovým a domovním majetkem však nejsou pozemky, budovy a práva, jež patří k zemědělskému a lesnímu majetku (§ 4) nebo k výdělečnému majetku (§ 6). Pozemkovým a domovním majetkem jsou podle toho zejména stavební pozemky, činžovní a rodinné domy a domovní zahrady.

(2) Pozemky věnované zemědělství, lesnictví, zahradnictví, vinařství nebo hospodářství rybníčnímu patří k pozemkovému a domovnímu majetku tehdy, jsou-li parcelovány podle zastavovacího plánu, nebo byly-li již jako stavební pozemky koupeny.

(3) Příslušenstvím nemovitosti jsou předměty, které jsou trvale fyzicky spojeny s nemovitostí, nebo které jejich vlastník určil k trvalému užívání nemovitosti. Předpokladem pro to jest, že tyto předměty patří vlastníku nemovitosti nebo příslušníkům jeho rodiny (§ 16, odst. 6).

§ 6.

Výdělečný majetek.

(1) Výdělečným majetkem jsou všechny majetkové předměty a práva, které slouží zcela nebo převážně provozu výdělečného podniku a patří vlastníku podniku nebo příslušníkům jeho rodiny (§ 16, odst. 6). Výdělečným majetkem však nejsou majetkové předměty a práva, které patří k zemědělskému a lesnímu

mu majetku a tvoří samostatný závod, jakož i majetkové předměty a práva, uvedené v § 9, č. 2.

(2) Výdělečný podnik vzniká každou trvalou samostatnou činností, která směřuje k dosažení zisku. Činností, která směřuje k dosažení zisku, jest mimo jiné též výkon svobodných povolání a živností jim podobných. Výdělečným podnikem jest také těžba podstaty parafikační pudy provozovaná po živnostensku, na př. získávání rašeliny, lámání kamene a dobývání pudy.

Jinaký majetek.

§ 7.

Jinakým majetkem jsou všechny majetkové předměty a práva, které nejsou částí ani zemědělského a lesního majetku (§ 4) ani pozemkového a domovního majetku (§ 5) ani výdělečného majetku (§ 6) a nejsou z jinakého majetku výslovně vyloučeny podle dalších ustanovení.

§ 8

Jinakým majetkem jsou zejména:

1. tuzemská a cizozemská platidla;
2. úsporné vklady a vklady na běžné účty, včetně úroků [§ 25, odst. 3, písm. b)];
3. cenné papíry všeho druhu, jako akcie, zástavní listy, losy a pod., včetně státních a jiných veřejných dluhopisů. Za cenné papíry se považují též podíly na sběrné úschově, kuksy, jakož i akcie a veřejné půjčky, na něž nebyly vydány kusy;
4. podíly u společností s ručením omezeným, závodní podíly u výrobních a hospodářských společenstev (družstev) a ostatní společenské vklady. Podíly společníků veřejných obchodních společností, společností komanditních a jiných společností, u nichž jest společníky považovati za podnikatele (spolupodnikatele), jsou však výdělečným majetkem společníku;
5. kapitálové pohledávky všeho druhu s úroky [§ 25, odst. 3, písm. c)];
6. požívací a užívací práva a práva na jiná opětuující se plnění;
7. jiná samostatná majetková práva, na př. práva původská, patenty, nároky na náhradu za majetek, který byl znárodněn a pod.;
8. pohledávky z náhrad válečných škod, pokud nahražovaná škoda vznikla na majetku, který by podléhal přihlašovací povinnosti, pohledávky z nároku na vrácení majetku, jehož

vlastník pozbyl z důvodů národní, rasové nebo politické persekuce, jakož i pohledávky z přeplatků na daních, poplatcích a jiných veřejných dávkách, pokud se tyto pohledávky vztahují na dobu před rozhodným dnem počátečním nebo konečným, a to i tehdy, vznikla-li pohledávka po uvedených rozhodných dnech;

9. dosud nesplatné nároky ze životního pojištění kapitálového a nároky z pojištění důchodového; tyto nároky se považují za majetek jiné osoby než pojistníka tehdy, nabytí-li tato osoba proti pojistovně na pojištěnou částku nároku, který jí opatřením pojistníkovým již nemůže být odňat;

10. nároky, které byly v rozhodné době získány:

a) pojištěncem na podkladě smlouvy o individuálním připojištění podle platných předpisů o veřejnoprávním sociálním pojištění podle § 122 zákona ze dne 21. února 1929, č. 26 Sb., o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, ve znění novel, nebo podle § 128 zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, za jednorázovou premii jim samým zaplacenou,

b) pojištěncem k nabytí nebo k zvýšení nároků na pojistné dávky u příspěvkových ústavů zřízených podle § 119 zákona č. 26/1929 Sb., u jiných zaopatřovacích zařízení podléhajících dozoru ministerstva ochrany práce a sociální péče podle § 121 zákona č. 26/1929 Sb. nebo podle § 258 zákona č. 221/1924 Sb., po případě pojištěnou osobou u menších vzájemně pojišťovacích spolků zřízených podle § 44, č. 1 až 1 pojišťovacího regulativu (ministrské nařízení ze dne 5. března 1896, č. 31 ř. z., o zakládání, zařízení a hospodaření pojišťoven, po případě vládní nařízení ze dne 19. října 1922, č. 307 Sb., o zřizování, zařízení a hospodaření pojišťoven na Slovensku a Podkarpatské Rusi) za jednorázovou premii zaplacenou pojištěncem nebo pojištěnou osobou;

11. přísliby získané za jednorázovou úhradu v rozhodné době účastníky pojišťovacích nebo zaopatřovacích zařízení, obdobných zařízení uvedených pod č. 10, která provozují činnost na území československé republiky, bez ohledu na to, v jaké právní formě jsou zřízena;

12. nároky a přísliby získané v rozhodné době účastníky pojišťovacích nebo zaopatřovacích zařízení, uvedených v § 15, odst. 1, č. 6 a 7, a jiných obdobných zařízení, pokud tyto nároky a přísliby byly získány splacením částek potřebných k zajištění důchodu převy-

kujícího Kčs 70.000 — ročně u jednotlivce, byly-li tyto částky placeny zaměstnavatelem bez právního závazku za zaměstnance,

13. drahé kovy, drahokamy a perly;

14. předměty z drahých kovů, předměty umělecké, ozdobné a přepychové (včetně starožitností), jakož i sbírky všeho druhu, na př. sbírky mincí, poštovních známek a pod.

§ 9.

Jinakým majetkem nejsou a přihlašovací povinnosti nepodléhají

1. domácí zařízení (včetně šatstva, prádla a obuvi) s výjimkou předmětů uvedených v § 8, č. 14, slouží-li v rozhodný den konečný osobní potřebě přihláškou povinného nebo příslušníků jeho rodiny (§ 16, odst. 6), nikoliv účelům výdělečným nebo účelům jiného druhu (na př. uložení zisku) Na jiný účel než osobní potřebu lze usuzovati, nebude-li prokázán opak, na př. tehdy, převyšuje-li hodnota domácího zařízení, získaného v rozhodné době, částku Kčs 25.000 —. Tato částka se zvýší za každého rodinného příslušníka o dalších Kčs 25.000 —. Hodnotou se rozumí částka, kterou by se domácí zařízení ocenilo jako majetkový přírůstek (§§ 23 až 28),

2. původská práva k dílům výtvarného umění, písemnictví a hudby, ani tato díla sama, jsou-li ve vlastnictví původce nebo po jeho smrti ve vlastnictví vdovy (vdovce, družky) nebo jeho nezletilých dětí

3. výměnky, které si vyměnili zemědělci od přejímatelů při postupu zemědělské usedlosti, pokud se tyto platí převážně z výtěžku postoupeného majetku a nepřesahují míry v místě obvyklé a pokud jsou příjemci svojí výživou na ně převážně odkázáni,

4. nároky vůči všem pojišťovnám a zaopatřovacím zařízením, které nepodléhají přihlašovací povinnosti podle dekretu presidenta republiky ze dne 20. října 1945, č. 95 Sb., o přihlášení vkladů a jiných peněžních pohledávek u peněžních ústavů, jakož i životních pojištění a cenných papírů, s výjimkou ustanovení § 8, č. 10, 11 a 12,

5. nároky na kapitál nebo důchod při úrazovém nebo nemocenském pojištění nebo na odškodné za úraz nebo nemoc,

6. nároky spočívající na zákonné alimentární povinnosti.

§ 10

Majetkové předměty, uvedené v § 8, č. 14, jakož i všechny jiné majetkové předměty a práva patřící k jinakému majetku a v § 8 vý-

slovně neuvedené, podléhají přihlašovací povinnosti pouze tehdy, byly-li získány v rozhodné době a mají-li jednotlivě větší hodnotu než Kčs 5.000 —, nebo převyšuje-li jejich úhrnná hodnota částku Kčs 25.000 —. Hodnotou se rozumí částka, jakou se zmíněné majetkové předměty a práva ocení jako majetkový přírůstek (§§ 23 až 28).

§ 11

Dluhy a břemena.

(1) Dluhy se rozumějí peněžité částky, které v den rozhodný pro přihlášení majetku skutečně zmenšovaly hodnotu majetku. Splatnost dluhu se nevyžaduje.

(2) Břemena se rozumějí závazky něco plnit nebo trpět, které nelze označit za dluh ve smyslu ustanovení odstavce 1. Jinak o břemenech platí obdobně ustanovení odstavce 1.

§ 12.

Pojistně-technické rezervy

U pojišťovacích společností a u společenských zaopatřovacích ústavů (pensijních ústavů) počítají se z vykázaných rezerv za dluh jen ty pojiště-technické rezervy jež určí ministr financí vyhláškou v Úředním listě.

§ 13.

Daně, poplatky a jiné veřejné dávky

(1) Za dluh se považují též nedoplatky na daních a jiných opětujičích se veřejných dávkách, které připadají podle vyměření u přímých daní na berní rok 1945 a leta předchozí, u daně z obratu a daně přepychové na vyměřovací (daňové) období 1945 a předchozí, u ostatních opětujičích se daní a dávek na dobu do dne rozhodného pro přihlášení majetku. Nedoplatky na poplatcích a ostatních veřejných dávkách se považují za dluh tehdy, vznikl-li nárok státu na tyto poplatky a dávky nejpozději v den, rozhodný pro přihlášení majetku. K dodatečně vyměřeným daním, poplatkům a jiným veřejným dávkám přihlédne se pouze tehdy, bylo-li původní vyměření nesprávné nebo nedošlo-li k němu vůbec bez zanedbání povinnosti stranou.

(2) Ministerstvo financí nebo jiný jím zmocněný úřad může v případě zvláštní tvrdosti uznati za dluh též sedm osmín předpisu přímých daní na berní rok 1946, po případě celý předpis na berní rok 1946, je-li rozhodným dnem konečným 31. prosinec 1946.

§ 14

Které závazky nejsou dluhem.

(1) Dluhy a břemena nejsou nesplnitelné výdaje, které podle zákona nebo podle stanov (zřizovacích listin) nebo z jiného právního důvodu mají být hrazeny z běžných příjmů.

(2) Dluhy a břemena nejsou, třebaže jsou v účetních uzávěrkách uváděny jako pasiva, zejména základní nebo kmenové jmění, rezervní fondy a rozvahové přebytky z minulých let. Dluhy jsou však závodní podíly hospodářských a vydělkových společenstev (družstev) znějící na jméno, pokud jsou vypověditelné

§ 15

Osvobození.

(1) Od přihlašovací povinnosti jest osvobozen

1 majetek státu a jeho podniků, ústavů a fondů, pokud nespádají pod ustanovení odstavce 2, včetně majetku, propadlého ve prospěch státu podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 16 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 19. června 1945, č. 17 Sb., o Národním soudu a podle nařízení Slovenské národní rady ze dne 15. května 1945, č. 33 Sb. n. SNR, o potrestání fašistických zločinců, okupantů, zrádců a kolaborantů a o zřízení lidového soudnictví, jakož i majetku konfiskovaného podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fonděch národní obnovy Majetek propadlý nebo konfiskovaný podle ustanovení těchto dekretů a nařízení se určuje přímo k účelům stanoveným v § 80, s výjimkou majetku, uvedeného v § 18 dekretu č. 108/1945 Sb.,

2. majetek konfiskovaný podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa, a majetek konfiskovaný podle nařízení Předsednictva Slovenské národní rady ze dne 27. února 1945, č. 104 Sb. n. SNR, o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa,

3. majetek zemí, okresů a obcí včetně jejich podniků, ústavů a fondů, slouží-li tyto podniky, ústavy a fondy účelům veřejné správy nebo veřejné dopravy,

4. majetek, který vlastní hlavy cizích států, diplomatictí zástupcové pověřeni u vlády republiky Československé, jiné osoby jimž přísluší podle mezinárodního práva exterritorialita, a konsulové z povolání cizích států i s příslušníky svých rodin, nejsou-li tyto osoby československými příslušníky a je-li zaručena vzájemnost. Osvobození se nevztahuje na tuzemsky nemovity majetek, na pohledávky zajištěné na tuzemských nemovitostech, na tuzemsky vydělečný majetek a na majetek vázany na tuzemsko nuceným uschováním nebo právními předpisy. Osvobození v témže rozsahu a za týchž podmínek požívá také majetek úředníků a zřízenců, jichž zmínění diplomatictí zástupcové nebo konsulové z povolání používají pouze k pracím vyslanectví nebo konsulátu anebo ve svých rodinách,

5. majetek Národní banky Československé,

6. majetek nositelů veřejnoprávního sociálního pojištění včetně příspěvkových ústavů, fondů a zaopatřovacích zařízení, zřízených na podkladě právních ustanovení o veřejnoprávním sociálním pojištění, a menších vzájemných spolků pojišťovacích, zřízených podle oddílu E pojišťovacího regulativu,

7. jiný majetek, který slouží výlučně a trvale účelům sociálního zaopatření (zabezpečení, podporování a pod.) osob pro případ nemoci, invalidity, stáří, úmrtí, nouze a nezaměstnanosti a nemůže být těmto účelům odnat. Osvobození platí za týchž podmínek i pro majetek pensijních a podpůrných fondů, které nejsou právními osobami. Ministr financí se zmocňuje, aby stanovil bližší podmínky tohoto osvobození

8. majetkové předměty které slouží účelům bohoslužebným, jakož i veřejné hřbitovy,

9. nároky a přísliby uvedené v § 8, č. 10 a 11, pokud nepřevyšují úhrnem částku Kčs 25.000 —

10. udržovací jistiny (fondy) vodních družstev, zřízených podle vodních zákonů.

(2) Osvobození podle ustanovení odstavce 1, č. 1 se nevztahuje na majetek podniků uvedených v dekretěch presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, ze dne 24. října 1945, č. 101 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského ze dne 24. října 1945 č. 102 Sb., o znárodnění akciových bank, a ze dne 24. října 1945, č. 103 Sb., o znárodnění soukromých pojišťoven (dále jen „znárodněné podniky“), a to i tehdy, byl-li před tím konfiskován podle ustanovení dekretů, uvedených v odstavci 1, č. 1.

(3) Od přihlašovací povinnosti není dále osvobozen majetek, který byl v rozhodné době darován zemím, okresům a obcím nebo jejich podnikům, ústavům a fondům, převyšuje-li hodnota darovaného majetku částku Kčs 100 000 — Za téže podmínky podléhá přihlašovací povinnosti též majetek, který byl v rozhodné době věnován účelům, uvedeným v odstavci 1, č. 7 Dary (věnování) poskytnuté tímž dárcem témuž obdarovanému, se pro zjištění hranice hodnoty, uvedené ve větě první, hodnotou se rozumí obecná cena (§ 28). Přihláškou jest povinen nejen obdarovaný (§ 16, odst. 1) ale i osoba, která majetek darovala (věnovala). Nesplnění přihlašovací povinnosti podle ustanovení tohoto odstavce se trestá pokutou až do výše dvojnásobku obecné ceny darovaného (věnovaného) majetku.

(4) Vláda může osvoboditi na návrh ministra financí, pokud jde o Slovensko na návrh pověřence financí, od přihlašovací povinnosti i jiné majetky, než které jsou uvedeny v odstavci 1.

Podmět.

§ 16.

V š e o b e c n ě.

(1) Majetek jest povinen přihlásiti vlastník (jeho zákonný zástupce), po případě osoba, která majetek drží jako by jí patřil (odstavec 5), nebo orgán pověřený správou majetku znárodněných podniků (§ 15, odst. 2) Orgánem, pověřeným správou majetku znárodněného podniku, z jehož majetkové podstaty nebyl v době podání přihlášky (§ 18) ještě zřízen národní podnik (§ 12 dekretu č. 100/1945 Sb. a § 8 dekretu č. 101/1945 Sb.), jest osoba (organ), uvedená v § 27 dekretu č. 100/1945 Sb. Byli-li z majetkové podstaty znárodněného podniku v době podání přihlášky již zřízen národní podnik, jest povinen přihlásiti majetek znárodněného podniku tento národní podnik. Vplynul-li majetek znárodněného podniku po rozhodném dni konečném do jednoho nebo více národních podniků, jest povinen přihlásiti majetek znárodněného podniku národní podnik, který převzal veškerý majetek znárodněného podniku nebo jeho převážnou část. V pochybných případech přihlásí majetek znárodněného podniku národní podnik, který bude k podání přihlášky vyzván příslušným finančním úřadem (§ 32) Majetek znárodněných podniků tvoří pro účely přihlašovací povinnosti celek v tom rozsahu, v jakém byl u osoby, které majetek patřil až do dne znárodnění.

(2) Osoby, uvedené v odstavci 1, jsou povinny přihlásiti majetek tehdy, má-li veškerý majetek podléhající přihlášení větší hodnotu než Kčs 100 000 —, nebo převyšuje-li majetkový přírůstek, zjištěný podle ustanovení §§ 23 až 31, u fyzických osob částku Kčs 20 000 —, u právnických osob částku Kčs 10 000 — Hodnotou se rozumí obecná cena (§ 28) v rozhodný den konečný (bez odečtení případných dluhů a břemen) Přihlašovací povinnost postihuje jak osoby fyzické, tak i osoby právnické. Za právnické osoby se považují též těžištva, pravovárečná měšťanstva a neodevzdané (nerozdělené) pozůstalosti, nikoliv však veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti.

(3) Osoby, uvedené v odstavci 1, jsou povinny přihlásiti, a to i tehdy, nepřevyšuje-li hodnota majetku podléhajícího přihlášení částku Kčs 100 000 —, nebo majetkový přírůstek částku Kčs 20 000 — nebo Kčs 10 000

a) majetkové hodnoty, které podléhaly přihlášení podle ustanovení dekretu č. 95/1945 Sb. U vkladových a jiných věřitelských účtů se při tom přihlásí nejen stav ke dni 15 listopadu 1945, jak jest uveden v přihlášce podle ustanovení citovaného dekretu, ale i stav ke dni počátku účinnosti tohoto zákona, zvýšili-li se tento stav po 15 listopadu 1945 převody z jiných účtů, zejména z účtů vázaných podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 19 října 1945 č. 91 Sb. o obnovení československé měny

b) vkladové nebo jiné věřitelské účty, které jsou vázány podle ustanovení dekretu č. 91/1945 Sb., avšak vznikly až po 15 listopadu 1945. Tyto vkladové (kreditní) účty se přihlásí podle jejich stavu ke dni počátku účinnosti tohoto zákona,

c) majetkové hodnoty, k jejichž uvolnění jest podle zvláštních ustanovení třeba průkazu o tom, že byly přihlášeny pro účely dávek podle tohoto zákona

d) veškerý majetek (§§ 3—10) na výzvu přihlašovacího úřadu (§ 32)

(4) Hlava rodiny jest povinna přihlásiti k oběma rozhodným dnům (§ 2, odst. 1) spolu s vlastním majetkem též majetek příslušníků své rodiny (odstavec 6) Majetek rodinných příslušníků se při tom připočte k majetku hlavy rodiny

(5) Osoba drží majetek jako by jí patřil zejména tehdy, nebyly-li dosud splněny všechny formálně-právní předpoklady nabytí vlastnictví (jako na př. vklad práva vlastnického

k nemovitosti v pozemkové knize), nebo tehdy, nabyla-li majetku protiprávně. Vzniknou-li o vlastnictví k majetku pochybnosti, jest majetek povinna přihlásiti osoba, která jej má ve skutečné moci nebo ve správě.

(*) Za příslušníky rodiny se považují manželka nebo družka a nezletilé děti (vnukové, pastorkové, schovanci), žijí-li rozhodného dne konečného s hlavou rodiny ve společenství domácnostním. Nezletilci, kteří ztratili oba rodiče, považují se za samostatné podměty přihlašovací povinnosti.

(*) U neodevzdaných (nerozdělených) pozůstalostí splní přihlašovací povinnost osoba, která spravuje pozůstalostní jmění, a není-li jí, osoba, kterou k tomu pozůstalostní soud určí.

(*) V případech uvedených v § 8, č. 12 splní přihlašovací povinnost zaměstnavatel, který příslušnou částku zaplatil.

§ 17.

Majetek ve vlastnictví více osob.

Je-li majetek ve vlastnictví více osob, které nejsou příslušníky téže rodiny, splní přihlašovací povinnost každá z nich stran celého majetku. Při tom vyznačí výši podílu, který jí na majetku (majetkovém přírůstku) přísluší (na př. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ a pod.), a jména a bydliště spoluvlastníků.

§ 18.

Lhůta k podání přihlášky.

Přihlášku jest podati do 60 dnů ode dne počátku účinnosti tohoto zákona. Přihlašovací úřad může tuto lhůtu výjimečně prodloužiti, ne však o více než o jeden měsíc. První žádost o prodloužení lhůty jest kolku prosta.

§ 19.

Vzor a obsah přihlášky

(1) Majetek se sepíše na úředním tiskopise přihlášky, jehož vzor vydá ministerstvo financí, a přihlásí u příslušného úřadu (§ 32). V přihlášce se uvedou zejména:

- a) počáteční a konečné stavy jednotlivých druhů majetku podle hlavních znaků;
- b) majetkové přírůstky a majetkové úbytky a jejich ocenění (§ 23);
- c) údaje podle ustanovení § 16, odst. 3, písm. a) až c);
- d) doplňky, vysvětlivky a poznámky k jednotlivým položkám.

(2) Počáteční ani konečný stav majetku se neuvede u vozidel, strojů, kancelářského zařízení a ostatního inventáře výdělečných podniků, ocení-li se majetkový přírůstek podle ustanovení § 26, odst. 2 a 3.

(3) Pouze konečný stav majetku a majetkový přírůstek a jeho ocenění se uvede u majetkových předmětů a práv, uvedených v § 10.

(4) Pro majetek znárodněných podniků (§ 15, odst. 2), pro majetek darovaný nebo věnovaný podle ustanovení § 15, odst. 3, jakož i pro majetek věnovaný účelům uvedeným v § 34, odst. 3, může ministerstvo financí stanoviti vyhláškou v Úředním listě jiný způsob přihlášení, než jak jest uveden v předchozích odstavcích 1 až 3.

§ 20

Zjištění počátečního stavu majetku.

(1) Majetkové předměty a práva mohou býti zahrnuty do počátečního stavu majetku pouze tehdy, bude-li hodnověrně prokázáno, že byly částí majetku podléhajícího přihlášení již k rozhodnému dni počátečnímu. Hodnověrnými průkazy majetkových předmětů a práv, jejichž výnos, držba, převod a podobně v rozhodný den počáteční nebo v době předchozí podléhal daním, poplatkům nebo jiným veřejným dávkám, jsou data (původní, opravená nebo doplněná), obsažená v příslušných vyměřovacích spisech k 30. červnu 1945. To však neplatí tehdy, byly-li vyměřovací spisy zničeny, nebo nebyl-li poplatník povinen podle platných ustanovení určité majetkové hodnoty nebo jejich výnosu přiznávat, jako na př. zásoby u podniků bez kupeckého účetnictví podle ustanovení odstavce 2, písm. j) prováděcího nařízení k § 10, odst. 1 zákona o příjmových daních, úroky z úsporných vkladů až do částky Kčs 1.000.— podle § 34 citovaného zákona a podobně. K amnestijním podáním, učiněným do uvedeného dne, se však přihlédne pouze tehdy, budou-li údaje v nich uvedené na výzvu vyměřovacího úřadu hodnověrně prokázány. Tohoto průkazu není třeba, nezvýšili se údaji amnestijních podání počáteční stav majetku o více než Kčs 50.000 — Průkaz počátečního stavu majetku u úsporných vkladů nebo vkladů na běžný účet jest přípustný také:

- a) vkladními knížkami (listy) nebo běžnými účty, znějí-li na jméno osoby povinné přihláškou nebo na jméno osob, které byly nebo jsou jejími rodinnými příslušníky (u provdaných žen též na jméno, které měly za svobodna) nebo na jméno zůstavitele, po němž osoba po-

vinná přihláškou nebo její rodinní příslušníci majetek zdědili;

b) jinými vkladními knížkami (listy) nebo běžnými účty než jest uvedeno pod písmenem a), bude-li připojen doklad peněžního ústavu o tom, že vklad byl založen osobami, uvedenými pod písmenem a), nebo bude-li prokázáno, že osoba přihláškou povinná nebo příslušníci její rodiny disponovali vkladem do 30. června 1944 jako vlastníci. Nemá-li osoba přihláškou povinná vkladní knížky (listy), lze vésti důkaz za stejného předpokladu také potvrzením peněžního ústavu o výši vkladu v rozhodný den počáteční;

c) přihláškou podle dekretu č. 95/1945 Sb., je-li v ní počáteční stav vkladu vyznačen. Vymerovací úřad může však v pochybných případech žádati ještě průkaz podle ustanovení písmene b)

Ze zásad, uvedených v tomto odstavci, může ministerstvo financí nebo jím zmocněný úřad povolití výjimku osobám vyjmenovaným v § 7, odst. 3 dekretu č. 108/1945 Sb. nebo v jiných zvlášť odůvodněných případech.

(2) V ostatních případech, než které jsou uvedeny v odstavci 1, jsou hodnověrnými průkazy zejména:

a) výpisy z pozemkových knih a katastrů;

b) vkladní knížky (listy) a výpisy z běžných nebo jiných podobných účtů, po případě potvrzení peněžních ústavů o těchto účtech, lze-li z nich zjistiti stav vkladů k rozhodnému dni počátečnímu;

c) depositní listy peněžních ústavů a zástavní listy veřejných zastaváren, osvědčují-li úschovu, uložení nebo zástavu cenin k rozhodnému dni počátečnímu a nepřipouštějí-li pochyb ani o druhu, ani o hodnotě cenin;

d) notářské spisy osvědčující koupi nebo směnu majetkových předmětů a práv z doby před rozhodným dnem počátečním, je-li poplatník k rozhodnému dni konečnému dosud jejich vlastníkem, nebo prokáže-li, že je prodal, nebo daroval v rozhodné době, po případě, že byly v této době zničeny, ztraceny nebo odcizeny;

e) jiná než pod písmenou d) uvedená písemná osvědčení nebo jiné průkazy o koupi nebo směně majetkových předmětů a práv, za podmínek uvedených pod písmenou d), prokáže-li poplatník, že byl vzhledem k svým majetkovým nebo výdělkovým poměrům schopen podmínkám koupě (směny) vyhověti;

f) notářské spisy osvědčující darování majetkových předmětů a práv z doby před roz-

hodným dnem počátečním, po případě i jiná písemná osvědčení za týchž podmínek, prokáže-li v těchto případech obdarovaný, že darovanými předměty (právy) po rozhodném dni skutečně disponoval jako vlastník.

(3) Není-li průkaz o počátečním stavu majetku dostatečný, vyšetří jej přihlašovací úřad podle pomůcek, jež má po ruce, po případě výsledkem svědků nebo znaleců. Při tom přihledně též k vlastním znalostem. Počáteční stav platidel, vkladů a cenných papírů nesmí býti uznán, s výjimkou případů uvedených v odstavci 1, zejména tehdy, neodůvodní-li osoba přihláškou povinná dostatečně, že vzhledem k majetkovým a výdělkovým poměrům osoby, které majetek patřil, byla zde vůbec možnost, aby vlastníka platidla, vklady a cenné papíry v udané výši.

§ 21.

Zjištění konečného stavu majetku.

Ustanovení § 20, odst. 2 a 3 platí obdobně pro zjištění a přezkoumání konečného stavu majetku. Přihlašovací úřad jest jmenovitě oprávněn přezkoumati důvod majetkového úbytku, je-li konečný stav jednotlivých druhů majetku nižší než stav počáteční.

§ 22.

Zvláštní ustanovení pro určení počátečního stavu majetku.

(1) Při určení počátečního stavu majetku se hledí na fyzické osoby, které v rozhodné době přestaly býti příslušníky rodiny ve smyslu ustanovení § 16, odst. 6 tak, jako by jimi přestaly býti již před rozhodným dnem počátečním.

(2) U fyzických osob, jejichž majetek v cizině podléhá přihlašovací povinnosti podle ustanovení § 1, odst. 1, písm. b), a které získaly v tuzemsku bydliště nebo pobyt teprve v rozhodné době, určí se počáteční stav majetku v cizině ke dni jejich vstupu na území Československé republiky.

(3) U právnických osob, které vznikly v rozhodné době, určí se počáteční stav majetku ke dni vzniku. U právnických osob, které v rozhodné době přenesly své sídlo (obchodní vedení) do tuzemska, určí se počáteční stav jejich majetku v cizině ke dni, kdy se tak stalo. Vznikla-li právnická osoba splnutím jiných právnických osob nebo přeměnou svého právního útvaru, jest počátečním stavem majetku majetek, který patřil zaniklým právnic-

kým osobám nebo původnímu právnímu útvaru v rozhodný den počáteční. Zanikla-li právnická osoba tím, že splynula v rozhodné době s jinou právnickou osobou, připočte se majetek, který vlastnila v rozhodný den počáteční, k počátečnímu stavu majetku právnické osoby, s kterou splynula.

(4) Vznikem podle ustanovení odstavce 3 se rozumí okamžik, ve kterém právnické osoby započaly v tuzemsku svoji činnost. Okolnost, zda byly splněny formálně-právní předpoklady vzniku (na př. zápis do obchodního rejstříku, schválení zakladacích listin a pod.), nerozhoduje.

(5) K zvýšení základního kapitálu právnických osob (na př. akciového kapitálu, kmenového kapitálu, závodních podílů, kulisu, kmenového jmění a pod.) hotovým splacením v rozhodné době se hledí tak, jako by k tomuto zvýšení došlo již v rozhodný den počáteční. To však neplatí tehdy, jde-li o závodní podíly, odčitatelné jako dluh podle ustanovení § 14, odst. 2. Majetkové převody, které se staly v souvislosti s převody pojistných kmenů soukromých pojišťoven v rozhodné době, posuzují se tak, jako by byly provedeny před rozhodným dnem počátečním.

(6) U znárodněných podniků (§ 15, odst. 2) jest počátečním stavem majetku majetek, který sloužil provozu výdělečného podniku, nyní znárodněného (národního), v rozhodný den počáteční (§ 2). Mimo majetek, uvedený ve větě první, se považují za počáteční stav majetku znárodněných podniků také ty majetkové předměty a práva, jež sice byly věnovány trvale provozu výdělečného podniku, nyní znárodněného, až v rozhodné době, avšak v rozhodný den počáteční patřily k ostatnímu majetku osoby (po případě jejich rodinných příslušníků), která byla vlastníkem tohoto podniku až do dne znárodnění. Totéž platí tehdy, byly-li majetkové předměty nebo práva, uvedené v předchozí větě, zpeněženy, a teprve jejich výnos byl věnován provozu výdělečného podniku. Ostatním majetkem podle předchozích ustanovení jest také jiný výdělečný majetek (podnik), než jest ten, do něhož byly majetkové předměty nebo práva (jejich výnos) převedeny.

(7) U neodevzaných (nerozdělených) pozůstalostí jest počátečním stavem majetku zpravidla majetek, který patřil zůstaviteli v rozhodný den počáteční.

(8) U majetkových nabytí [§ 35, odst. 1, písm. a) až e) a odst. 3] jest počátečním stavem majetku majetek, který patřil zůstaviteli nebo dárci (převodci) v rozhodný den počáteční.

Ocenění.

§ 23.

Všeobecně.

(1) Není-li stanoveno jinak, ocení se u přihlášeného majetku pouze majetkový přírůstek nebo úbytek. Majetkovým přírůstkem (úbytkem) jsou majetkové předměty a práva, o něž jest konečný stav majetku vyšší (nižší) než stav počáteční, jakož i majetková zlepšení (ztráty), jež nastaly na majetku v rozhodné době a trvají v rozhodný den konečný.

(2) Majetkovým zlepšením podle ustanovení odstavce 1 se rozumějí investice, které byly učiněny vlastníkem nebo v jeho prospěch třetí osobou, a jimiž byla zvýšena hodnota majetku proti stavu k rozhodnému dni počátečnímu. Ztrátou se rozumí i zničení a poškození majetku. K cpořtebení, způsobenému normálním užíváním, se nepřihlíží, není-li stanoveno jinak. Za ztracené majetkové předměty budou považovány, bez újmy ustanovení § 26, pouze ty předměty, jejichž ztráta byla řádně hlášena bezpečnostním úřadům, nebo jejichž ztráta nastala v důsledku okupace, národní, rasové nebo politické persekuce, nebo válečných poměrů.

(3) Počáteční i konečný stav majetku se ocení pouze:

a) u zásob všeho druhu, jakož i u vozidel, strojů, kancelářského zařízení a ostatního inventáře výdělečných podniků, u nichž se majetkový přírůstek ocení způsobem uvedeným v § 26, odst. 1 a 4;

b) u platidel, vkladů, nesplatných nároků ze životního pojištění kapitálového nebo důchodového a peněžních pohledávek a dluhů, bez ohledu, zda tyto majetkové předměty (práva) jsou částí výdělečného majetku či jinakého majetku.

(4) Počáteční stav majetku a majetkový úbytek se však neocení u nároků ze všech druhů životního pojištění kapitálového nebo důchodového, zanikly-li tyto nároky v rozhodné době výplatou pojistného kapitálu, odkupní sumy nebo důchodů. Tyto výplaty se odečtou podle ustanovení § 35, odst. 1, písm. g).

§ 24.

Úbytek u některých druhů jinakého majetku.

Majetkové předměty, uvedené v § 8, č 14, jakož i všechny jiné majetkové předměty a práva, patřící k jinakému majetku a v § 8 výslovně neuvedené, považují se za majetkový úbytek tehdy, nejsou-li již v rozhodný den

konečný částí majetku podléhajícího přihlášení a měly-li v rozhodný den počáteční jednotlivě obecnou cenu vyšší než Kčs 3.000.—, nebo převyšovala-li jejich úhrnná obecná cena v tento den částku Kčs 25.000.—. Podmínkou však jest, aby bylo prokázáno, že je osoba přihláškou povinná nebo příslušníci její rodiny vlastnili v rozhodný den počáteční.

§ 25.

Ocenění majetkového přírůstku
a úbytku

(i) Majetkový přírůstek, nem-li v § 26, odst. 2, 3 a 5 stanoveno jinak, se ocení:

a) kupní cenou, t. j. částkou odpovídající cenovým předpisům, za kterou byly majetkové předměty nebo práva, o něž se majetek zvýšil, koupeny. Kupní cenou jest vše, co kupující prodávajícímu z titulu převodu majetku plnil, bez ohledu na to, jak tato plnění byla stranami označena a zda byla písemně osvědčena či nikoliv;

b) částkou, odpovídající cenovým předpisům, jež byla v rozhodné době vynaložena na opravu předmětn, který byl poškozen již v rozhodný den počáteční;

c) částkou, která byla vynaložena za tím účelem, aby byl získán majetkový předmět nebo právo jinak než koupí (na př. stavební náklad, je-li majetkovým přírůstkem budova, třeba rozestavěná). Podmínkou však jest, aby tato částka odpovídala cenovým předpisům, nebo aby byla považována podle platných ustanovení za plnou náhradu;

d) částkou, která byla nebo má býti vyplacena jako náhrada za majetek, který byl znárodněn a který jest majetkovým přírůstkem;

e) částkou, která byla zaplácena v rozhodné době na ryzí prémii (úhradu) podle § 8, č. 10 a 11 nebo na získání nároků a příslibů podle ustanovení § 8, č. 12;

f) obecnou cenou majetkového předmětu (práva), u něhož přírůstek nastal, v rozhodný den konečný (§ 28), nelze-li použítí ustanovení písmen a) až e).

(*) Majetkový úbytek se ocení:

a) prodejní cenou, t. j. částkou odpovídající cenovým předpisům, za kterou byly majetkové předměty nebo práva, o něž se majetek snížil, prodány, nebo obecnou cenou v rozhodný den počáteční (§ 28), je-li vyšší než zmíněná prodejní cena. Ustanovení předchozího odstavce písm. a), poslední věty, platí obdobně. Úbytek na cenných papírech se však ocení vždy způsobem uvedeným pod písm. c);

b) částkou, odpovídající cenovým předpisům, kterou by bylo třeba v rozhodný den konečný vynaložiti, aby majetkový předmět (právo), poškozený v rozhodné době, byl uveden do stavu, v jakém byl v rozhodný den počáteční, ne však výše než obecnou cenou tohoto majetkového předmětu (práva) v rozhodný den počáteční;

c) obecnou cenou majetkového předmětu (práva), u něhož úbytek nastal, v rozhodný den počáteční, nelze-li použítí ustanovení písmen a) a b);

(*) Počáteční a konečný stav majetku (§ 23, odst. 3) se ocení:

a) u zásob, vozidel, strojů, kancelářského zařízení a u ostatního inventáře výdělečných podniků způsobem uvedeným v § 26, odst. 1 a 4;

b) u platidel, vkladů a dluhů jmenovitou cenou, t. j. částkou, na kterou platidla, vklady nebo dluhy znějí. K jmenovité ceně se připočtou všechny úroky splatné u počátečního stavu majetku do rozhodného dne počátečního, u konečného stavu majetku do 31. prosince 1944 nebo, byly-li peněžními ústavy vykázaný, do 30. června 1945;

c) u peněžních pohledávek jmenovitou cenou, neodůvodňují-li zvláštní okolnosti cenu vyšší nebo nižší. K nedobytným pohledávkám se nehledí. Ustanovení písmene b) platí jinak obdobně;

d) u nesplacených nároků ze životního pojištění kapitálového nebo důchodového částkou, vypočtenou jako hodnota životního pojištění kapitálového nebo důchodového podle tabulek, vydaných ministrem financí (§ 10, odst. 1 dekrety č. 95/1945 Sb.).

(*) Ministr financí vydá na návrh pověřence financí a v dohodě s ním směrnice, jimiž se ocenění podle předchozích odstavců na Slovensku provede tak, aby se vyrovnal rozdíl v cenách, vyplývající z nižší cenové hladiny v zemích České a Moravskoslezské.

§ 26.

Ocenění majetkového přírůstku nebo úbytku u některých druhů výdělečného majetku a zemědělského a lesního majetku.

(1) Majetkový přírůstek nebo úbytek u vozidel, strojů, kancelářského zařízení a ostatního inventáře výdělečných podniků se ocení srovnáním počátečního stavu a konečného stavu zmíněných předmětů, pokud osoba přihláškou povinná nepoužije ustanovení odstavců 2 a 3. Počáteční stav majetku se při

tom ocení pořizovací cenou po odečtení částek odpovídajících skutečnému opotřebení nebo znehodnocení do rozhodného dne počátečního, konečný stav majetku pak podle ustanovení § 51.

(2) Majetkový přírůstek u předmětů, uvedených v odstavci 1, může být oceněn u výdělečných podniků 50% investičního nákladu. Investičním nákladem se rozumějí částky, odpovídající cenovým předpisům, které byly v rozhodné době prokazatelně vynaloženy na pořízení předmětů uvedených ve větě první.

(3) Prokáže-li se, že skutečné opotřebení včetně mimořádných ztrát a poškození, jež v rozhodný den konečný dosud trvají, činí u předmětů uvedených v odstavci 1 více než 50% investičního nákladu, může být majetkový přírůstek oceněn níže, musí však být oceněn nejméně 30% investičního nákladu.

(4) Majetkový přírůstek nebo úbytek u zásob všeho druhu výdělečných podniků se ocení obdobně podle ustanovení odstavce 1.

(5) Majetkový přírůstek u strojů, patřících k zemědělskému a lesnímu majetku, může být oceněn 50% částky, za kterou byly stroje v rozhodné době prokazatelně opatřeny.

§ 27.

Ocenění majetkových zlepšení.

Majetkový přírůstek, který nastal zlepšením (investicemi) podle ustanovení § 23, odst. 1 a 2, se ocení částkou, odpovídající cenovým předpisům, která byla na zlepšení vynaložena.

§ 28.

Obecná cena.

(1) Nelze-li použít ustanovení §§ 25 až 27, ocení se majetkový přírůstek nebo úbytek (po případě počáteční stav a konečný stav majetku) obecnou cenou.

(2) Obecnou cenou jest částka, které by se dosáhlo za šetření platných cenových předpisů prodejem majetkového předmětu nebo práva v rozhodný den v běžném obchodním styku podle jejich stavu a jakosti, bez ohledu na mimořádné okolnosti nebo osobní poměry. Za osobní poměry jest považovati též omezení v nakládání, která tkví v osobě poplatníka nebo jeho právního předchůdce.

§ 29.

Dluhy a břemena.

(1) Za majetkový přírůstek se považují:

a) dluhy, které zanikly po rozhodném dni počátečním;

b) rozdíl mezi počátečním a konečným stavem dluhů, je-li konečný stav nižší než počáteční;

c) břemena, která po rozhodném dni počátečním zanikla zcela nebo zčásti proto, že se oprávněný svého práva vzdal zcela nebo zčásti za plat.

(2) Od celkového majetkového přírůstku se odečtou:

a) dluhy, které vznikly po rozhodném dni počátečním a trvají k rozhodnému dni konečným;

b) rozdíl mezi počátečním a konečným stavem dluhů, je-li konečný stav vyšší než počáteční;

c) břemena, jež vznikla po rozhodném dni počátečním, trvají-li k rozhodnému dni konečným.

§ 30.

Ocenění dluhů a břemen.

(1) Dluhy se ocení jako peněžité pohledávky [§ 25, odst. 3, písm. c)].

(2) Břemena se ocení částkou, která byla při jejich vzniku nebo zániku oprávněným nebo povinným vyplacena, nebo obecnou cenou plnění (§ 28), byla-li náhrada poskytnuta jinak než v penězích. Podmínkou však jest, aby náhrada byla přiměřená hodnotě břemene. Vzniklo-li břemeno při postupu nebo prodeji majetku, zejména zemědělského a lesního, ocení se kupní (postupní) cenou nebo poměrnou její částí. Břemena, jež nemohou být oceněna žádným ze shora uvedených způsobů, se ocení, jde-li o právo užívání, požívání nebo právo na jiné opětujeící se užítky, způsobem uvedeným v §§ 56 až 58, jinak obecnou cenou (§ 28).

§ 31.

Přepočítací kurs.

Platidla, vklady, pohledávky a dluhy, které znějí na cizozemskou měnu, se ocení částkou přepočtenou na československé koruny podle přepočítacího kursu, který určí ministr financí vyhláškou v Úředním listě.

Přihlašovací řízení.

§ 32.

Přihlašovací úřad.

Pro přihlášení majetku jest příslušna berní správa, v jejímž obvodu měl přihláškou povinný dne 1. listopadu 1945 bydliště, po případě, jde-li o osoby právnické, sídlo (obchodní

vedení). Pro majetek neodevzdaných (nerozdělených) pozůstalostí jest příslušna berní správa, v jejímž obvodu jest pozůstalostní soud. Pro majetek osob, které nemají v tuzemsku ani bydliště ani sídlo, jest příslušna berní správa, v jejímž obvodu jest majetek nebo jeho nejcennější část.

§ 33.

Spolupůsobení veřejných úřadů, korporací a jiných osob.

(1) Veřejné úřady a soudy, jakož i osoby fyzické nebo právnické jsou povinny na požádání finanční správy spolupůsobiti v přihlašovací řízení. Žádosti musí býti vyhověno bez průtahů. K vynucení této povinnosti může býti fyzické osobě nebo u právnických osob osobě, která podle platných právních předpisů jest oprávněna k jejich zastupování, uložena pořádková pokuta až do výše Kčs 100.000.—

(2) Osoby, které nejsou československými státními zaměstnanci, musí, budou-li k tomu vyzvány, vykonati příslušnému přihlašovacímu úřadu slib.

(3) Osobám, uvedeným v odstavci 1, přísluší odměna za ztrátu času, a to podle směrnice, jež vydá ministerstvo financí.

ČÁST DRUHÁ.

Dávka z majetkového přírůstku.

Předmět dávky.

§ 34.

Všeobecně.

(1) Dávce z majetkového přírůstku podléhají majetkové přírůstky, zjištěné podle ustanovení části první, snížené o majetkové úbytky, zjištěné podle těchto ustanovení, a o majetková nabytí, uvedená v § 35.

(2) Od dávky z majetkového přírůstku jest osvobozen majetek, uvedený v § 15, odst. 1 a 3. Vláda může rozšířiti toto osvobození též na jiný majetek.

(3) Ministerstvo financí, na Slovensku na návrh pověřence financí, osvobodí od dávky z majetkového přírůstku majetek, který slouží bezprostředně, trvale a výlučně účelům obecně užitečným nebo dobročinným, zejména pokud takovým účelům slouží majetek nevýdělečných veřejnoprávních korporací a institucí, které plní úkoly vědecké, náboženské, umělecké, vzdělávací a tělovýchovné.

§ 35.

Majetková nabytí.

(1) Majetkovým nabytím podle ustanovení § 34, odst. 1 jest majetek (§§ 3 až 10), jehož bylo v rozhodné době nabyto:

a) nápadem dědictví nebo odkazů včetně nápadů na podkladě povinného dílu;

b) darováním, mají-li dary, věnované tímž dárce témuž obdarovanému v rozhodné době, dohromady hodnotu vyšší než Kčs 10.000.—; darováním se tu rozumí také věno, výbava, odbytné spočívající na zákonné alimentární povinnosti a všechna jiná věnování, jež se mají při dědickém nápadu po tom, kdo je dal, započítati do povinného dílu;

c) satebními smlouvami, nastal-li převod po smrti manželové;

d) plněním, které bylo nabyteli uloženo ve prospěch třetích osob pro případ smrti, nebo které nabyteli poskytl třetím osobám podle posledního přání zůstavitelova;

e) částečně bezplatným převodem, t. j. převodem, při němž obecná cena převedeného majetku převyšovala v době převodu hodnotu plnění, k němuž se nabyteli zavázal. Za účelem zjištění, zda jde o částečně bezplatný převod, se ocení předmět plnění obecnou cenou (§ 28). Je-li plněním právo užívací, požívací nebo právo na jiné opětuující se plnění, ocení se právo způsobem uvedeným v §§ 56 až 58;

f) výplatou pojistného kapitálu nebo důchodů při úrazovém nebo nemocenském pojištění nebo výplatou odškodného za úraz nebo nemoc;

g) výplatou pojistného kapitálu, odkupní částky nebo důchodu při všech druhích životního pojištění po odečtení premii zaplacených v rozhodné době;

h) věnováním jako náhrada, podpora (výtěžek sbírky) či zadržovaný plat, jež od veřejných úřadů, institucí, fondů a veřejných i soukromých zaměstnavatelů obdržely v hotovosti, věcných hodnotách nebo pohledávkách osoby, výjmenované v § 7, odst. 3 dekretu č. 108/1945 Sb.;

ch) výplatou odbytného osobám při ukončení služebního poměru, jde-li o náhradu za nabyté pensijní nároky.

(2) Dluhy a břemena, které v době nabytí souvisely s majetkem uvedeným v odstavci 1 a v rozhodný den konečný dosud trvají, nemohou býti odečteny u nabyteli od celkového majetkového přírůstku podle ustanovení § 29, odst. 2.

(3) Na majetek, uvedený v odstavci 1, písm. a) až e), se hledí pro výpočet dávky z majetkového přírůstku tak, jako by rozhodného dne konečného byl dosud ve vlastnictví zůstavitelově nebo dárcově.

Podmět dávky.

§ 36.

(1) Dávkou z majetkového přírůstku jest povinen, bez újmy ustanovení § 83, odst. 1, věty třetí, vlastník majetku nebo osoba, která majetek drží jako by jí patřil (§ 16, odst. 5). Organ, pověřený správou majetku (§ 16, odst. 1), musí pečovat o to, aby dávka mohla býti řádně uložena.

(2) Povinnost k dávce z majetkového přírůstku podle ustanovení odstavce 1 postihuje jak osoby fyzické, tak i osoby právnické. U fyzických osob se zdaní společně s hlavou rodiny též příslušníci rodiny (§ 16, odst. 6). Za právnické osoby se považují též těžiřtva, pravovárečná měšťanstva a neodvzdané (nerozdělené) pozůstalosti, nikoliv však veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti.

(3) U majetkových nabytí, podrobených dávce z majetkového přírůstku podle ustanovení § 35, odst. 3, jest dávkou povinen:

a) u darování a částečně bezplatných převodů [§ 35, odst. 1, písm. b) a e)] dárce (převodce), je-li na živu, jinak neodvzdaná (nerozdělená) pozůstalost, nebo obdarovaný (nabyvatel), byla-li pozůstalost již projednána. Je-li obdarovaných (nabyvatelů) více, jsou povinni zapraviti dávku poměrně podle celkové výše darů;

b) v ostatních případech osoba, která nabytím byla obohacena. Ustanovení písmene a), druhé věty platí obdobně.

(4) V případech uvedených v § 8, č. 12 jest dávkou z majetkového přírůstku povinen zaměstnavatel, který příslušnou částku zaplatil.

Vyměřovací základ.

§ 37.

(1) Základem pro vyměření dávky z majetkového přírůstku jest celková hodnota majetkových přírůstků, snižená o hodnotu majetkových úbytků a majetkových nabytí. Majetková nabytí, vyjmenovaná v § 35, odst. 1, písm. a) až e), se při tom ocení stejnou částkou, jakou byla oceněna jako majetkový přírůstek, majetková nabytí uvedená v § 35, odst. 1, písm. f) až ch) pak částkou, která byla před rozhodným dnem konečným vyplacena jako pojistný kapitál nebo jako náhrada za utrpěné škody nebo jako odbytné.

(2) Vyměřovací základ podle ustanovení odstavce 1 se sniží u fyzických osob, které jsou československými státními občany, jakož i u osob, jež se za ně považují, nebo které v tuzemsku bydlí nebo tu pobývají déle jednoho roku, o tyto částky:

1. Kčs 20.000.— pro poplatníka,
2. Kčs 20.000.— pro manželku (manžela, družku) a
3. Kčs 5.000.— pro každého dalšího rodinného příslušníka (§ 16, odst. 6).

(3) U zletilého poplatníka, který v rozhodný den konečný nemá nároku na veřejnoprávní pojištění nebo starobní důchod podle platných předpisů pro soukromé nebo veřejné zaměstnance, anebo podle zvláštních služebních smluv, sniží se vyměřovací základ, uvedený v odstavci 1, o další částku Kčs 20.000. U osob, které byly část rozhodné doby povinně pojištěny, po případě v povinném pojištění důchodovém dobrovolně pokračovaly, snižuje se tato částka o dvojnásobek pojistného, odvedeného v rozhodné době za tyto osoby na veřejnoprávní důchodové pojištění. Ustanovení předchozích vět však neplatí tehdy, byly-li majetkové přírůstky sniženy o odbytné podle ustanovení § 35, odst. 1, písm. ch).

(4) Vyměřovací základ se zaokrouhlí, není-li dělitelný tisícem, na celých tisíc korun dolů.

Sazba dávky.

§ 38.

(1) Dávka z majetkového přírůstu činí:

z prvých Kčs	5.000.—	vyměřovacího základu	5%,
z dalších Kčs	10.000.—	vyměřovacího základu	10%,
z dalších Kčs	10.000.—	vyměřovacího základu	20%,
z dalších Kčs	20.000.—	vyměřovacího základu	30%,

z dalších Kčs 30.000 — vyměřovacího základu	40%
z dalších Kčs 40.000.— vyměřovacího základu	50%
z dalších Kčs 50.000.— vyměřovacího základu	60%
z dalších Kčs 100.000.— vyměřovacího základu	70%
z dalších Kčs 100.000.— vyměřovacího základu	80%
z dalších Kčs 200.000.— vyměřovacího základu	90%
z dalších částek	100%

(2) Je-li majetkový přírůstek nepřiměřený hospodářským poměrům a slušným výdělkovým možностям poplatníka, buď vyzván, aby prokázal původ tohoto majetkového přírůstku. Majetkové přírůstky, které nejsou těmito okolnostem přiměřené, buďtež postíženy dávkou ve výši 100% vyměřovacího základu. Za nepřiměřené majetkové přírůstky se považují zejména:

a) majetkové přírůstky, které vznikly z prodejů za ceny vyšší než úředně stanovené;

b) majetkové přírůstky, jichž bylo dosaženo využitím poměrů vyvolaných okupací nebo národní, rasovou nebo politickou persekucí, podporou válečného úsilí okupantů nebo neoprávněným využitím tísne druhého.

(3) Ministerstvo financí se zmocňuje snížit na žádost dávku z majetkového přírůstku poplatníkům výdělku neschopným, jakož i poplatníkům, jejichž schopnost výdělku jest pro stáří, nemoc nebo invaliditu trvale snížena, jsou-li poplatníci nebo osoby, o jejichž výživu pečují, zcela nebo převážně odkázáni na výnos poplatníkovu majetku, a klesla-li by hodnota tohoto majetku po zapravení dávky z majetkového přírůstku pod částku Kčs 300.000.—. Ministerstvo financí se dále zmocňuje ze sociálních důvodů snížit nebo prominouti na žádost dávku z majetkového přírůstku výtvarným umělcům, pokud majetkový přírůstek u nich nastal prodejem vlastních uměleckých děl. Tato zmocnění mohou být zcela nebo zčásti přenesena na podřízené úřady.

Priznání.

§ 39.

Priznáním k dávce z majetkového přírůstku jest přihláška podle ustanovení §§ 19 a násled.

Splatnost dávky a poplatek z prodlení.

§ 40.

(1) Poplatník jest povinen si vypočítati dávku z majetkového přírůstku podle své přihlášky (§ 39) ještě před jejím vyměřením a zaplatiti ji převodem z vázaného vkladu

nebo jiným způsobem podle § 68 do 45 dnů od konce lhůty k podání přihlášky (§ 18). Den doručení platebního rozkazu (§ 66, odst. 2) není pro splatnost dávky rozhodný.

(2) Pokud poplatník nemůže zcela a včas zapraviti dávku z majetkového přírůstku vlastními majetkovými hodnotami podle ustanovení § 68, odst. 1, č. 1 až 4, může mu vyměřovací úřad povolit placení ve splátkách tak, aby nejméně polovina dávky z majetkového přírůstku byla zapravena nejdéle do 6 měsíců. Zbytek pak nejdéle do 1 roku po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1.

(3) Dávka vyměřená dodatečným platebním rozkazem jest splatna do 30 dnů po doručení tohoto platebního rozkazu.

(4) Nebyla-li dávka zaplácena včas (odstavec 1 až 3), jest dlužník povinen zaplatiti $\frac{1}{2}$ % poplatek z prodlení z nedoplatku dávky k poslednímu dni lhůty splatnosti a z nedoplatku dávky s příslušenstvím k poslednímu dni každého dalšího měsíce.

(5) Byla-li vyměřená dávka zčásti nebo úplně odepsána v důsledku rozhodnutí o odvolání proti platebnímu rozkazu, neopraví se poplatek z prodlení, ale přízná se poplatníkovi náhradní dobropis sazbou, stanovenou pro poplatek z prodlení, ke dnům rozhodným pro předpis tohoto poplatku, a to z částky odepsané dávky od její splatnosti až do vyrozumění poplatníka o odpisu, podléhal-li poplatník v této době zásadně poplatku z prodlení.

ČÁST TŘETÍ.

Dávka z majetku.

Předmět dávky.

§ 41.

Dávce z majetku jest podroben majetek, který podléhá přihlašovací povinnosti podle § 1, odst. 1. Ustanovení § 1, odst. 3, §§ 3 až 15 a § 34, odst. 2 a 3 platí obdobně i pro dávku z majetku.

Podmět dávky.**§ 42.**

(1) Dávkou z majetku jest povinen, bez újmy ustanovení § 83, odst. 1, věty třetí, vlastník majetku nebo osoba, která majetek drží jako by jí patřil (§ 16, odst. 5). Orgán, pověřený správou majetku (§ 16, odst. 1), musí pečovat o to, aby dávka mohla býti řádně uložena.

(2) Povinnost k dávce z majetku podle ustanovení odstavce 1 postihuje jak osoby fyzické, tak i osoby právnické. U fyzických osob zdání se společně s hlavou rodiny též příslušníci rodiny (§ 16, odst. 6). Za právnické osoby se považují též těžiřtva, pravovárečná měšťanstva a neodevzdané (nerozdělené) pozůstalosti, nikoliv však veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti.

Rozhodný den.**§ 43.**

Rozhodným dnem pro vyměření dávky je rozhodný den konečný (§ 2, odst. 1, č. 2 a odst. 5).

Ocenění majetku.**§ 44.****Předmět ocenění.**

Každou hospodářskou jednotku jest oceniti samostatně. Tvoří-li hospodářskou jednotku více majetkových předmětů nebo práv, ocení se všechny majetkové předměty a práva dohromady jako celek. To platí i tehdy, je-li hospodářská jednotka společným majetkem několika osob. Cena ideálního podílu spoluvlastníka se řídí rozsahem práv a povinností, které spoluvlastníci mají k sobě navzájem, a vyjádří se penízem, který by na spoluvlastníka připadl, kdyby se spoluvlastnictví zrušilo k rozhodnému dni.

§ 45.**Způsob ocenění.**

(1) Pokud zákon jinak neustanovuje, ocení se dávece podrobený majetek obecnou cenou (§ 28).

(2) Ustanovení § 25, odst. 4 platí obdobně.

§ 46.**Příslušenství nemovitosti.**

(1) Při zjišťování obecné ceny nemovitého majetku jest přihlídnouti též k právům spojeným s držbou nemovitosti a k příslušenství (§ 5, odst. 3).

(2) Právo stavby a jiná práva, jež podle zákonných ustanovení jsou postavena na roveň nemovitým věcem, ocení se samostatně.

§ 47.**Ocenění zemědělského a lesního majetku.**

Ministr financí se zmocňuje, aby stanovil, na Slovensku na návrh pověřence financí a v dohodě s ním, vyhláškou v Úředním listě způsob oceňování jednotlivých druhů zemědělského a lesního majetku. Takto stanovené ceny nesmějí býti vyšší než obecná cena (§ 28).

Ocenění pozemkového a domovního majetku.**§ 48.**

(1) Obecná cena zastavěného pozemku nesmí býti nižší než obecná cena, kterou by bylo pozemek oceniti jako nezastavěný.

(2) Obecnou cenou pozemku se započatou stavbou, která nebyla v rozhodný den (§ 43) dokončena, jest obecná cena pozemkové plochy s připočtením nákladů, které byly vynaloženy na stavbu až do této doby. Při tom se přihlédne k znehodnocení, které nastalo tím, že stavba nemohla býti dokončena.

(3) Byly-li na budově prováděny stavební změny (na př. přístavby nebo nástavby), připočtou se k její obecné ceně náklady, které byly vynaloženy na tyto stavební změny až do rozhodného dne (§ 43). Ustanovení druhé věty předchozího odstavce platí obdobně.

(4) Při oceňování pozemkového a domovního majetku nutno přihlídnouti též k znehodnocení, vzniklému válečnými událostmi nebo jinou vyšší mocí.

§ 49.

(1) Má-li býti určena obecná cena práva stavby nebo pozemku zavazeného tímto právem, zjistí se nejprve obecná cena pozemku včetně stavby tak, jako by nebyl tímto právem zatížen.

(2) Obecná cena práva stavby, počítajíc v to stavby nabyté nebo zřízené z práva stavby (§ 6 zákona ze dne 26. dubna 1912, č. 86 ř. z., o právu stavby, na Slovensku ustanovení zvykového práva o superedifikátu), se určí tolika setinami obecné ceny pozemku včetně stavby podle odstavce 1, kolik let čítá období mezi rozhodným dnem (§ 43) a dnem zániku práva stavby. Při tom se zlomky roku, přesahují-li šest měsíců, počítají za celý rok; ke kratším zlomkům se nehledí.

(*) Obecnou cenou pozemku zavazeného právem stavby jest částka, která vychází, odečte-li se od obecné ceny pozemku včetně stavby, zjištěné podle odstavce 1, obecná cena práva stavby, zjištěná podle odstavce 2.

(†) Není-li určitá doba trvání práva stavby ve smlouvě stanovena, nebo je-li tato doba závislá na výmínce, která se v rozhodný den dosud nesplnila, určí se obecná cena způsobem, uvedeným v odstavcích 2 a 3, podle nejdelší doby, která jest podle smlouvy možná, nebo se použije, nebyla-li smlouvena taková nejdelší doba, doby možné podle ustanovení § 3, odst. 1 zák. č. 86/1912 ř. z. nebo na Slovensku podle ustanovení zvykového práva o superedifikátu.

§ 50.

Ministr financí se zmocňuje, aby podle potřeby vydal, na Slovensku na návrh pověřence financí a v dohodě s ním, pro oceňování jednotlivých druhů pozemkového a domovního majetku, zejména činžovních a rodinných domů, závazné oceňovací směrnice, které vyhlásí v Úředním listě. Takto stanovené ceny nesmějí býti vyšší než obecná cena (§ 28).

§ 51.

Ocenění výdělečného majetku.

(1) Pro stanovení obecné ceny výdělečného majetku jest zásadně rozhodná cena, které by se dosáhlo za celý podnik, kdyby se prodával za účelem dalšího provozování, nikoliv cena, které by se dosáhlo při prodeji jednotlivých majetkových předmětů a práv.

(2) Ministr financí se zmocňuje, aby stanovil, na Slovensku na návrh pověřence financí a v dohodě s ním, vyhláškou v Úředním listě jiný způsob oceňování výdělečného majetku pro případy, ve kterých nelze použití ocenění podle předchozího odstavce.

Ocenění jinakého majetku.

§ 52.

Platidla a vklady.

Tuzemská platidla a vklady, znějící na československé koruny, se ocení cenou jmenovitou. Cizozemská platidla a vklady, znějící na cizí měnu, se přepočtou, bez újmy ustanovení § 55, odst. 1, věty první, na československé koruny podle přepočítacího kursu, který určí ministr financí vyhláškou v Úředním listě

Cenné papíry a podíly.

§ 53.

Cenné papíry se ocení cenou, kterou stanoví ministr financí po slyšení znaků vyhláškou v Úředním listě.

§ 54.

Cenné papíry, pro něž nebyla vyhlášena zvláštní cena (§ 53), podíly u společností s ručením omezeným a závodní podíly u hospodářských a výdělkových společenstev (družstev) se ocení:

a) jmenovitou hodnotou, jde-li o cenné papíry a podíly na znárodněných podnicích (§ 15, odst. 2), pokud není známa výše náhrady. Bude-li stanovena náhrada vyšší nebo nižší než je jmenovitá cena, upraví se vyměření dávky, jestliže celkový rozdíl bude činiti více než 3% vyměřovacího základu a celkový rozdíl na dávce více než 500 Kčs;

b) jmenovitou hodnotou závodních podílů u hospodářských a výdělkových společenstev (družstev), nepřevyšuje-li 200 Kčs;

c) obecnou cenou (§ 28) ve všech ostatních případech. Ministerstvo financí vydá směrnice pro výpočet obecné ceny. Při stanovení cen podle těchto směrnic přihledne se k dávám, jimiž jsou příslušné právnické osoby povinny.

§ 55.

Pohledávky.

(1) Peněžité pohledávky se ocení cenou jmenovitou, neodůvodňují-li zvláštní okolnosti cenu vyšší nebo nižší. Pohledávky, které znějí na jiný předmět než peníze, se ocení obecnou cenou předmětu (§ 28). O přepočtení na československé koruny u pohledávek znějících na cizí měnu platí obdobně ustanovení § 52.

(2) Bezúročné a doložkou času omezené peněžité pohledávky se ocení částkou, která zůstane z jistiny po srážce 3% ročních úroků až do dne splatnosti.

(3) Nedobytné pohledávky se neoceňují.

Poživáci a uživateli práva.

§ 56.

(1) Poživáci a uživateli práva, jakož i práva na jiná opětuji se plnění (dále zkráceně pouze užítka a plnění) se ocení kapitálovou cenou.

(2) Podkladem pro výpočet kapitálové ceny jest obecná cena (§ 28) užítka nebo plnění za jeden rok (roční cena). Roční cenou užítka z peněžité částky jsou, není-li jinak stanoveno, 3% jistiny.

(3) Kapitálová cena se vypočte násobkem roční ceny užítka nebo plnění, zjištěným podle doby jejich trvání.

§ 57.

(1) Kapitálovou cenou užitků a plnění vyhrazených na dobu určitou jest úhrn jejich ročních cen, nejvýše však 25násobek.

(2) Kapitálovou cenou trvalých užitků a plnění jest 25násobek, kapitálovou cenou užitků a plnění vyhrazených na dobu neurčitou pak 12násobek roční ceny užitků nebo plnění, pokud není dále stanoveno jinak.

(3) Při výpočtu kapitálové ceny užitků a plnění, jejichž trvání závisí na více skutečnos-

při věku do 15 let	18násobkem,
při věku více než 15 let do 25 let	17násobkem,
při věku více než 25 let do 35 let	16násobkem,
při věku více než 35 let do 40 let	15násobkem,
při věku více než 40 let do 45 let	14násobkem,
při věku více než 45 let do 50 let	13násobkem,
při věku více než 50 let do 55 let	11násobkem,
při věku více než 55 let do 60 let	9násobkem,
při věku více než 60 let do 65 let	7násobkem,
při věku více než 65 let do 70 let	6násobkem,
při věku více než 70 let do 75 let	5násobkem,
při věku více než 75 let do 80 let	4násobkem,
při věku více než 80 let do 85 let	3násobkem,
při věku nad 85 let	2násobkem.

(2) Závisí-li doba užitků nebo plnění na životě více osob tak, že užitky a plnění zanikají smrtí první osoby, jest rozhodným pro výpočet kapitálové ceny věk osoby nejstarší; trvají-li užitky a plnění až do smrti osoby poslední, jest rozhodným věk osoby nejmladší.

§ 59.

Nároky ze životního pojištění.

Dosud nesplatné nároky ze životního pojištění kapitálového nebo důchodového se ocení hodnotou vypočtenou podle tabulek vydaných ministrem financí (§ 10, odst. 1 dekretu č. 95/1945 Sb.).

§ 60.

Dluhy a břemena.

(1) Dluhy a břemena se ocení tímž způsobem jako pohledávky (§ 55). Je-li dluhem nebo břemenem právo poživací, užívací nebo právo na jiná opětuující se plnění, ocení se dluh nebo břemeno způsobem uvedeným v §§ 56 až 58.

(2) Dluhy a břemena, jež nelze oceniti žádným ze způsobů uvedených v odstavci 1, se ocení obecnou cenou (§ 28).

tech, se přihlédne pouze k té skutečnosti, pro niž v daném případě platí násobek nejvyšší. Je-li jednou z rozhodujících skutečností věk jedné nebo více osob, nesmí býti překročena hranice uvedená v § 58.

§ 58.

(1) Kapitálová cena užitků a plnění, obmezených na dobu života jedné osoby, se určí podle stáří této osoby násobkem roční ceny užitků nebo plnění, a to

Vyměřovací základ.

§ 61.

(1) Základem pro vyměření dávky z majetku je celková hodnota veškerého majetku (§ 41) po srážce dluhů a břemen (§§ 11 až 14) a případné dávky z majetkového přírůstku podle části druhé tohoto zákona.

(2) Dluhy a břemena lze odečísti jen, pokud nesouvisí s majetkem, který dávec z majetku není podroben. U fyzických osob, které v tuzemsku v rozhodný den (§ 43) nebydly nebo tu nepobývaly déle jednoho roku, a u právnických osob, které neměly k uvedenému dni v tuzemsku sídlo (obchodní vedení), lze odečísti dluhy a břemena jen, pokud souvisí s tuzemským majetkem.

(3) Vyměřovací základ podle ustanovení odstavce 1 se snižuje u fyzických osob, které jsou československými státními občany, jakož i u osob, jež se za ně považují, nebo které v tuzemsku bydlí nebo tu pobývají déle jednoho roku, o tyto částky:

1. Kčs 150.000.— pro poplatníka,
2. Kčs 150.000.— pro jeho manželku (manžela, družku),
3. Kčs 50.000.— pro každého dalšího rodinného příslušníka (§ 16, odst. 6).

(4) U poplatníků, uvedených v § 37, odst. 3, se sníží vyměřovací základ podle odstavce 1 za každý rok, o který věk poplatníka v rozhodný den konečný přesahuje 30 let, o další částku Kčs 10.000.—, nejvýše však o částku Kčs 300.000.—.

(5) Vyměřovací základ se zaokrouhluje, není-li dělitelný tisícem, na celých tisíc korun dolů.

Sazba dávky.

§ 62.

Dávka z majetku činí:

z prvních	200.000 Kčs	5%.
z dalších	300.000 Kčs	7%.
z dalších	400.000 Kčs	9%.
z dalších	500.000 Kčs	12%.
z dalších	600.000 Kčs	15%.
z dalších	2.000.000 Kčs	18%.
z dalších	6.000.000 Kčs	21%.
z dalších	10.000.000 Kčs	25%.
z částek přes	20.000.000 Kčs	30%.

Příznání.

§ 63.

(1) Dávka z majetku se vyměří na podkladě přihlášky (§ 19) a zvláštního příznání, jehož vzor vydá ministerstvo financí. Příznání jest podati u berní správy, příslušné podle ustanovení § 32 do 60 dnů ode dne počátku účinnosti tohoto zákona. Berní správa může tuto lhůtu vyjimečně prodloužit, ne však o více než o jeden měsíc. Delší lhůtu může povolit jen finanční úřad II. stolice. První žádost o prodloužení lhůty jest kolku prosta.

(2) Příznání k dávkě z majetku jsou povinny podati osoby, které jsou podrobeny dávkě (§§ 42 a 61), jakož i osoby, které byly k tomu vyměřovacím úřadem zvlášť vyzvány.

Splatnost dávky.

§ 64.

(1) Poplatník jest povinen si vypočítati dávku z majetku připadající na příznáný majetek ještě před jejím vyměřením a zaplatiti ji převodem z vázaného vkladu nebo jiným způsobem podle § 68 do 45 dnů od konce lhůty k podání příznání (§ 63, odst. 1). Den doručení platebního rozkazu (§ 66, odst. 2) není pro splatnost dávky rozhodný.

(2) Ustanovení § 40, odst. 2 až 5 platí tu obdobně.

ČÁST ČTVRTÁ.

Společná a závěrečná ustanovení.

Příznání a paušalování dávek.

§ 65.

(1) Podání příznání může býti vynuceno, bez újmy trestů uvedených v § 71, odst. 2 až 8, pokutami až do výše Kčs 10.000, třeba opětovnými.

(2) Bylo-li příznání vynuceno pokutou, předepíše se, bez újmy trestů uvedených v § 71, odst. 2 až 8, zvýšení až do výše 10% vyměřené dávky z majetkového přírůstku nebo dávky z majetku.

(3) Vláda stanoví na návrh ministra financí, kdy a za jakých podmínek může býti dávka z majetkového přírůstku nebo dávka z majetku vyměřena paušální částkou.

Příslušnost úřadů k vyměření a placení dávek.

§ 66.

(1) Dávku z majetkového přírůstku a dávku z majetku vyměří berní správa, příslušná podle § 32 jako přihlašovací úřad. Dávku z majetkového přírůstku podle ustanovení § 35, odst. 3 vyměří berní správa, která by byla příslušna, kdyby zůstavitel nebo dárcce byl dosud na živu.

(2) Vyměření dávky z majetkového přírůstku a dávky z majetku oznámí berní správa poplatníkovi platebním rozkazem. Proti platebnímu rozkazu může poplatník podati odvolání do 30 dnů po jeho doručení k finančnímu úřadu II. stolice, který rozhodne s konečnou platností.

(3) Dávka z majetkového přírůstku a dávka z majetku se vyměří i v tom případě, připadá-li na majetkový přírůstek nebo majetek, o němž bylo podle ustanovení § 71, odst. 2, písm. a) vysloveno propadnutí nebo na jeho místě náhradní trest peněžitý.

(4) Dávka z majetkového přírůstku a dávka z majetku se platí a účtuje u berního úřadu příslušného podle bydliště poplatníka nebo podle jiných znaků uvedených v § 32.

§ 67.

(1) Ministerstvo financí může vyhláškou ve Sbírce zákonů a nařízení delegovati k přijetí přihlášek nebo k vyměření dávky z majetkového přírůstku nebo dávky z majetku všeobecně jiné úřady, než úřady příslušné podle ustanovení § 32 a podle § 66, odst. 1.

(2) Ministerstvo financí může též v jednotlivých případech z důležitých důvodů na žádost poplatníkovu nebo z úřední moci delegovati k přijetí přihlášky nebo k vyměření dávky z majetkového přírůstku nebo dávky z majetku jiný úřad, než úřad příslušný podle § 32 a podle § 66, odst. 1.

Placení dávek.

§ 68.

(1) Dávky podle tohoto zákona se zapraví podle volby poplatníka

1. hotově;
2. vklady u tuzemských peněžních ústavů, a to jak volnými, tak i vázanými;
3. tuzemskými cennými papíry, požívajícími srovnání srovnání, zejména dluhopisy vnitřního státního dluhu československého včetně dluhopisů, vydaných t. zv. Protektorátem a t. zv. Slovenskou republikou, dále cennými papíry znárodněných podniků;
4. uznanými nároky na náhradu válečných škod;
5. jinými majetkovými hodnotami, pokud státní správa má zájem na jejich získání na místě placení. O jejich přijetí na místě placení rozhodne ministerstvo financí nebo jim zmocněný úřad.

O ocenění hodnot, uvedených pod čísly 2 až 5, platí obdobně ustanovení §§ 44 až 60, nebo, má-li býti zapravena dávka z majetkového přírůstku, ustanovení § 25.

(2) Nebyly-li dávky zapraveny, mohou býti vklady a jiné peněžní pohledávky, přihlášeny podle ustanovení dekretu č. 95/1945 Sb., výměrem berní správy, příslušné pro vyměření dávek (§ 66, odst. 1), převedeny až do výše 75% částek přihlášených podle ustanovení § 16, odst. 3, písm. a) a b) na úhradu dávek, které byly předepsány podle tohoto zákona vlastníkovu nebo hlavě rodiny, k níž vlastník přísluší (§ 16, odst. 6). K tomuto převodu není třeba souhlasu vlastníka vkladů (pohledávek), ani jejich exekučního zabavení. Výměr o převodu se doručí jak příslušnému peněžnímu ústavu (podniku), tak i poplatníkovi. Proti výměru může poplatník podat odvolání do 30 dnů po jeho doručení. O odvolání rozhodne finanční úřad II. stolice s konečnou platností. Odvolání nemá odkladného účinku. Peněžní ústav (podnik) jest povinen žádaný převod ihned provést. Ministr financí se zmocňuje, aby vyhláškou v Úředním listě stanovil, kterých jiných majetkových hodnot může býti k úhradě dávek podle tohoto zákona obdobně použito.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí i v tom případě, byly-li vklady, jiné peněžní pohledávky, po případě jiné majetkové hodnoty, jichž podle ustanovení poslední věty předchozího odstavce bude lze použiti obdobně k úhradě dávek, po 15. listopadu 1945 darovány jiným osobám nebo převedeny na případ smrti.

(4) K zapravení dávek, pokud je poplatník nebude moci uhraditi způsobem uvedeným v odstavci 1, č. 1 až 4 a v § 83, odst. 1, větě třetí, poskytnou peněžní a pojišťovací ústavy v rámci předpisů svých stanov a svých prostředků poplatníkovi úvěr za těchto dalších podmínek:

a) úvěr bude poskytnut ve vázaných vkladech nebo v majetkových hodnotách, uvedených v odstavci 1, č. 3 a 4, které budou převedeny věřitelem přímo příslušnému bernímu úřadu. Listiny o poskytnutí tohoto úvěru jsou bezpodmínečně poplatku prosté;

b) úrokovou sazbu z tohoto úvěru stanoví ministr financí, pokud jde o Slovensko na návrh pověřence financí a v dohodě s ním, vyhláškou v Úředním listě. Úvěr budiž umořen nejdéle v 20ti letech od poskytnutí zápůjčky. Dlužník jest povinen na požádání věřitele umořování zesílit, zlepši-li se jeho majetkové nebo výdělkové poměry. Nevyhoví-li této povinnosti, může věřitel požadovati okamžité splacení celé zápůjčky;

c) zástavnímu právu, vloženému ve veřejné knize pro pohledávku z tohoto úvěru, přísluší přednost přede všemi knihovními závadami v rozsahu určeném v § 70, odst. 1. Knihovní žádost ani vklad nepodléhají poplatkům. Věřitel vyžádá si od dlužníka jinou náležitou jistotu, nemá-li dlužník nemovitosti nebo není-li zajištěn na nemovitostech dostatečně;

d) za ztráty z úvěru, které věřiteli bez jeho zavinění vzniknou z důvodu nedobytnosti, ručí podpůrně zvláštní fond, který bude zřízen v souvislosti s řešením měnově-finančních otázek. Do té doby, než bude tento fond zřízen, ručí podpůrně stát. Záruka se proplatí v týchž hodnotách, v kterých byl úvěr poskytnut. Částka, která bude fondem nebo státem z důvodu záruky zaplacená, je veřejnoprávní pohledávkou a platí pro ni všechna ustanovení o zajištění a vymáhání dávek.

Případné přeplatky dávek zaplacených tímto způsobem budou vráceny věřiteli na splacení poskytnutého úvěru, a to rovněž v týchž hodnotách, v kterých byl úvěr poskytnut.

(5) V případech, ve kterých žádný peněžní ústav neposkytne úvěr podle ustanovení odstavce 4, určí na žádost poplatníka minister-

stvo financí, na Slovensku pověřenectvo financí, který peněžní ústav jest povinen úvěr poskytnouti.

(6) Ministr financí se zmocňuje, aby v dohodě s předsedou nejvyššího účetního kontrolního úřadu upravil vyhláškou v úředním listě způsob placení dávek podle tohoto zákona vázanými vklady, cennými papíry a pojístkami (dekrety č. 91/1945 Sb. a č. 95/1945 Sb.), po případě jinými majetkovými hodnotami, uvedenými v odstavci 1, č. 5, aby tímž způsobem stanovil bližší podmínky záruky fondu, pokud se týká státu za úvěr podle ustanovení odstavce 4, písm. d), a aby upravil způsob placení dávek z tohoto úvěru.

(7) Poplatníkům, kteří přihlásili válečné škody podle dekrety presidenta republiky ze dne 31. srpna 1945, č. 51 Sb., o přihlašování a zjišťování válečných škod a škod způsobených mimořádnými poměry, po případě podle nařízení Slovenské národní rady ze dne 3. července 1945, č. 67 Sb. n. SNR, o přihlašování škod, způsobených válečnými událostmi, poskytne vyměřovací úřad bezúročný odklad placení dávek až do výše 50% přihlášené částky do té doby, dokud nebude rozhodnuto o výši pohledávky, vyplývající z nároku na náhradu škody.

Ručení.

§ 69.

O s o b n í.

(1) Za dávku z majetkového přírůstku a dávku z majetku ručí příslušníci rodiny (§ 16, odst. 6) v poměru, v jakém dávky, předepsané hlavě rodiny, připadají na majetkový přírůstek u jejich vlastního majetku nebo na jejich vlastní majetek. Ustanovení § 68, odst. 2 není tím dotčeno.

(2) Za dávku z majetkového přírůstku ručí obdarovaný (nabyvatel), jde-li o majetkové nabytí podle ustanovení § 35, odst. 1, písm. b) nebo e) a je-li dávkou povinen podle ustanovení § 36, odst. 3, písm. a) dárce (převodce).

(3) Zaplatila-li hlava rodiny předepsané dávky, může nárok na náhradu částky, která poměrně připadá na přírůstek majetku, pokud se týče na majetek osob společně s ní zdaněných, uplatňovati pořadem civilního práva proti těmto osobám. Vyměřovací úřad je povinen sdělit na požádání dotčených osob, kolik z celkového předpisu dávek připadá na přírůstek na majetku, pokud se týče na majetek jednotlivých účastníků.

(4) Za dávku z majetkového přírůstku, připadající na částky uvedené v § 8, č. 12, ručí osoba, v jejíž prospěch byla částka splacena.

§ 70.

V ě c n ě.

(1) Dávka z majetkového přírůstku a dávka z majetku požívá na všech nemovitostech, které patřily v rozhodný den (§ 43) poplatníku nebo příslušníkům jeho rodiny (§ 16, odst. 6), zákonného zástavního práva do výše 30% obecné ceny nemovitosti. Toto zástavní právo předchází všem právům a pohledávkám vzniklým na nemovitosti.

(2) Zástavní právo podle odstavce 1 se promlčuje do šesti let po roce, ve kterém prošla poslední zákonná nebo prodloužená platební lhůta. Promlčení se přetrhuje každým úkonem, kterým se zahajuje podle zákona soudní vymáhání dávek na nemovitosti; nová promlčení lhůta počíná běžeti po projití roku, ve kterém byl proveden poslední exekuční krok anebo prošla poslední platební lhůta.

(3) Zástavní právo podle odstavce 1 trvá bez ohledu na to, zda vlastníkem věcně ručící nemovitosti je osoba dávkou povinná či nikoliv. Nabyvatel (kupec) věcně ručící reality, po případě zeizitel, může si od příslušného vyměřovacího úřadu vyžádati potvrzení o tom, že realita věcně neručí. Toto potvrzení, jsou-li pro ně dány předpoklady, jest vyměřovací úřad povinen kdykoliv vydati. Věcné ručení pak nemůže býti uplatněno ani v tom případě, zjistí-li se dodatečně, že potvrzení neodpovídá skutečnosti. Jinak se kupec věcně ručící nemovitosti zhostí věcného ručení pouze tím, že odvede část kupní ceny ve výši 30% obecné ceny nemovitosti příslušnému bernímu úřadu (§ 66, odst. 4).

Trestní ustanovení.

§ 71.

Z k r á c e n í d á v e k.

(1) Trestného činu se dopouští ten, kdo ve věci vlastního majetku nebo majetku příslušníků své rodiny, jako držitel majetku nebo orgán pověřený jeho správou (§ 16, odst. 1) anebo jako zástupce nebo zmocněnec v rozporu s informací stranou mu danou v přihlášce (příznání), v odpovědi na dotaz finančního úřadu, v oprávněm prostředku nebo v jakémkoliv jiném podání k finančnímu úřadu něco nesprávného uvede nebo potvrdí nebo něco, co jest povinen uvést, zatají, nebo do stanovené lhůty přihlášku (příznání) nepodá, je-li takové jednání nebo opomenutí způsobilé zmaření vyměření zákonné dávky z majetkového přírůstku nebo dávky z majetku nebo přivoditi její menší vyměření než zákonné.

(2) Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v odstavci 1 úmyslně, jsa si vědom toho, že toto jednání nebo opomenutí jest způsobilé vyměření zákonné dávky z majetkového přírůstku nebo dávky z majetku zmařiti nebo přivoditi vyměření menší než zákonné dávky, bude potrestán:

a) propadnutím majetku, který byl zatajen, dopustil-li se trestného činu vlastník majetku. Nemůže-li býti propadnutí vysloveno, na př. proto, že vinník zatajený majetek již nevladní, uloží se náhradní pokuta ve výši obecné ceny zatajeného majetku. Také v případech hodných zvláštního zřetele může býti na místě propadnutí vyslovena náhradní pokuta ve výši obecné ceny zatajeného majetku. Žádost za uložení náhradní pokuty jest podati u úřadu, který provádí trestní vyšetřování, a to nejdéle ve lhůtě k podání závěrečné obrany;

b) pokutou až do výše obecné ceny majetku, který byl zatajen, dopustila-li se trestného činu jiná osoba než vlastník majetku;

c) pokutou až do výše částky, o kterou byla zákonná dávka z majetkového přírůstku nebo dávka z majetku zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána, ve všech ostatních případech.

(3) Propadnutí majetku podle ustanovení odstavce 2, písm. a) nabývá účinnosti zároveň s odsuzujícím trestním nálezem, kterým bylo vysloveno, nebo vydáním výměru o povolení upuštění od dalšího trestního řízení. Majetek může býti ještě před vydáním nálezu nebo výměru zajištěn, při čemž k vydání zajišťovacího příkazu jako důvod stačí okolnost, že bylo proti poplatníkovi zahájeno platně trestní řízení podle tohoto zákona.

(4) Mimo tresty, uvedené v odstavci 2, budiž v trestním nálezem vyřčeno, že bude nález bez odůvodnění uveřejněn na útraty vinníkovy v jednom nebo v několika časopisech. Vedle uveřejnění v časopisech nebo místo něho lze vyřknouti, že nález bude veřejně vyvěšen nebo jinak vyhlášen v obci, v níž vinník bydlí.

(5) Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v odstavci 1 v úmyslu zákonnou dávku z majetkového přírůstku nebo dávku z majetku zkrátiti, anebo kdo použije při trestném činu uvedeném v odstavci 1 prostředků k oklamání úřadu zvláště způsobilých, bude potrestán, mimo tresty, uvedené v odstavcích 2 a 4, vězením od jednoho měsíce do jednoho roku. Ustanovení odstavce 2 o náhradní pokutě — vyjma případy, kde propadnutí nemůže býti vysloveno — zde však neplatí.

(6) Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v odstavci 1 z hrubé nedbalosti, bude po-

trestán pokutou až do výše 50% částky, o kterou byla zákonná dávka z majetkového přírůstku nebo dávka z majetku zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána.

(7) Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v odstavci 1 jinak z nedbalosti, než jak jest uvedeno v odstavci 6, bude potrestán pokutou až do výše Kčs 50.000.—

(8) Kdo návodem, radou, utvrzováním, slíbením nebo poskytnutím pomoci nebo jinak vědomě spolupůsobil k trestnému činu uvedenému v odstavcích 2 nebo 5, bude potrestán neodvisle na potrestání přímých pachatelů, pokutou až do výše 50% částky, o kterou byla zákonná dávka z majetkového přírůstku nebo dávka z majetku zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána.

(9) O trestných činech uvedených v předchozích odstavcích provádí trestní vyšetřování a vydá trestní nález příslušná berní správa. Jde-li však o trestný čin podle odstavce 5, předloží případ nalézacímu senátu, který rozhodne o vině a trestu.

§ 72.

Účinná lítost.

(1) Trestnost činů uvedených v § 71 zaniká, opraví-li vinník u příslušného úřadu nebo doplní-li své údaje, nebo učiní-li dodatečné podání, jímž byl podle zákona povinen a které opominul, a zároveň zaplatí, byla-li dávka zkrácena, tuto částku u příslušného berního úřadu. Musí tak učiniti dříve než byla u něho zahájena kontrola podle § 75 nebo dříve než bylo proti němu zahájeno trestní řízení podle tohoto zákona, podle zákona o daních přímých nebo podle zákona o dani z obratu.

(2) Trestnost činů uvedených v § 71, odst. 8 zaniká, oznámí-li návodce nebo pomahač, dříve než bylo proti němu zavedeno trestní řízení (§ 74), u příslušného úřadu, že se dopustil trestného činu.

§ 73.

Promičení.

Trestné činy uvedené v § 71, odst. 2 a 5 se promlčují v 10 letech, ostatní trestné činy uvedené v § 71 v 5 letech.

§ 74.

Zahájení vyšetřování a výsledch obviněného.

(1) Trestní řízení se zahajuje kromě případu uvedeného v § 65, odst. 1 tím, že se uzavřená obsílka, vyznačující trestný čin a den,

kdy se má obviněný dostavit k výsledku, doručí obviněnému do vlastních rukou nebo že se jinak písemně nebo protokolárně sdělí obviněnému, že se proti němu zahajuje trestní řízení.

(2) Vydání trestního nálezu musí — vyjímajíc případy uvedené v § 65, odst. 1 tohoto zákona a v § 218 zákona o přímých daních — předcházeti alespoň jeden výsledek obviněného.

(3) Prvý výsledek se ukončí tím, že vyšetřující úřad oznámí obviněnému protokolárně podrobně skutkovou podstatu trestného činu a všechny důvody podezření proti němu. Obviněný jest oprávněn se k tomuto sdělení ihned vyjádřiti. Žádá-li o to, poskytne se mu za tím účelem 15denní lhůta. O tom, že může žádati za tuto lhůtu, buď obviněný poučen; že se tak stalo, buď poznamenáno do jednacího protokolu.

(4) Obviněný jest oprávněn žádati za vydání oklepu protokolu o každém výsledku, a to bez rozdílu, jde-li o výsledek skončený, či o části téhož výsledku, pokud byl přerušen. Byla-li obviněnému poskytnuta 15denní lhůta ve smyslu předchozího odstavce, započne běžeti ode dne, jenž jde po dni doručení oklepu protokolu.

§ 75.

Kontrola dávek.

(1) Finanční úřady jsou oprávněny svými orgány konati u poplatníků dávky z majetkového přírůstku a dávky z majetku kontroly, týkající se všech okolností, které mají význam pro uložení těchto dávek. Za tím účelem mohou v rozsahu nutném pro zjištění základů uvedených dávek zejména:

a) nahlížeti v pracovních hodinách do obchodních a hospodářských knih, záznamů, zápisů, dokladů, korespondence a listin a vyslýchat zaměstnance,

b) prohlížeti v pracovních hodinách pozemky, budovy, obchodní, řemeslné a průmyslové provozovny, zařízení, zásoby, jakož i jiné majetkové předměty.

(2) Poplatníci nebo jejich zástupci jsou povinni revisním orgánům podávati všechna vysvětlení, jichž je třeba k vyměření dávek.

(3) Jakékoliv jednání směřující k tomu, aby činnost revisním orgánů byla mařena nebo ztěžována, trestají — pokud toto jednání nezakládá skutkovou podstatu trestného činu stíhaného podle všeobecného trestního zákona — pokutou do 500.000 Kčs nebo vězením do tří let nálezačí senáty zřízené podle zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb., o přímých daních, ve znění zákona ze dne 2. července 1936, č. 226 Sb., a to v řízení předepsaném pro

stíhání zkrácení přímých daní. Místně příslušný jest senát, v jehož obvodu bylo trestně jednání spácháno. Pro promlčení trestnosti a výkon trestu platí ustanovení § 206, odst. 2 až 4 zákona o přímých daních.

Přezkoušení přihlášek.

§ 76.

(1) Berní správa, příslušná pro vyměření dávek (§ 66, odst. 1), oznámí peněžním ústavům (podnikům), soukromým pojišťovnám a úschovnám, které byly pověřeny přijímáním nebo vyhotovováním přihlášek podle ustanovení dekretu č. 95/1945 Sb., ty majetkové hodnoty přihlášené podle ustanovení citovaného dekretu, které byly přiznány k dávce z majetkového přírůstku. Berní správa zároveň oznámí stav vkladových (věřitelských) účtů ke dni počátku účinnosti tohoto zákona, pokud tyto účty byly přihlášeny podle ustanovení § 16, odst. 3, písm. a) a b).

(2) Oznámení podle ustanovení odstavce 1 zašle berní správa, jakmile vyměří dávku z majetkového přírůstku nebo dávku z majetku, nebo jakmile zjistí, že tyto dávky vyměřeny nebudou.

(3) Peněžní ústavy (podniky), soukromé pojišťovny a úschovny

a) přezkoumají oznámení podle ustanovení odstavce 1 a neshledají-li závady, poznamenají přiznání majetkových hodnot, v těchto oznámeních uvedené, ve svých účetních záznamech. Oznámení pak uschovají po dobu nejméně 10 roků;

b) vrátí oznámení podle ustanovení odstavce 1, jsou-li neúplná nebo nesouhlasí-li z jiných důvodů s údaji jejich účetních záznamů. Oznámení vrátí berní správě, jež je zaslala, ihned, jakmile se závada zjistí;

c) ohlásí majetkové hodnoty, o nichž jim oznámení podle ustanovení odstavce 1 do 31. prosince 1946 nedošla, do 31. ledna 1947 berním správám, v jejichž obvodu měl vlastník těchto hodnot bydliště dne 1. listopadu 1945.

(4) V případech, uvedených v odstavci 3, písm. b) a c), lze s majetkovými hodnotami nakládati jen se souhlasem berní správy, příslušné podle citovaných ustanovení.

(5) Majetkové hodnoty, uvedené v odstavci 1, které nebyly přiznány k dávce z majetkového přírůstku, propadají ve prospěch Československého státu. Propadnutí nabývá účinnosti vydáním výměru o propadnutí. Výměr jest doručiti jak dosavadnímu vlastníku majetkových hodnot, tak i peněžnímu ústavu (podniku), soukromé pojišťovně nebo úschovně,

kteřé přijaly nebo vyhotovily o těchto hodnotách přihlášku podle ustanovení dekretu č. 95/1945 Sb. Proti výměru může být dosavadním vlastníkem majetkových hodnot podáno odvolání do 30 dnů po doručení výměru; o odvolání rozhodne finanční úřad II. stolice s konečnou platností.

(6) Ministr financí se zmocňuje rozšířit vyhláškou v Úředním listě oznamovací povinnost podle obdoby ustanovení odstavců 1 až 3 též na jiné majetkové hodnoty a na jiné subjekty, než které jsou v těchto odstavcích uvedeny, jde-li o majetkové hodnoty, k jejichž uvolnění jest podle zvláštních ustanovení třeba průkazu o tom, že byly přihlášeny pro účely dávek podle tohoto zákona. Ustanovení odstavců 4 a 5 platí v takovém případě obdobně.

Poměr k cizině.

§ 77.

Ministerstvo financí může za účelem vyvážení se dvojího zdanění nebo zachování vzájemně stejného postupu s cizinou nebo provádění práva odvetného učiniti opatření odchylná se od ustanovení tohoto zákona. Opatření všeobecného rázu se vyhlásí ve Sbírce zákonů a nařízení.

Odčitelnost.

§ 78.

Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, nejsou dávky podle tohoto zákona odčitelné při jejich vyměření ani při vyměření jiné přímé daně.

Nepřípustnost samosprávných přírážek.

§ 79.

Dávky vyměřované podle ustanovení tohoto zákona nemohou být podkladem pro vybírání přírážek samosprávných svazků.

Účel dávek.

§ 80.

Výnos dávek podle tohoto zákona jest určen výhradně k nápravě měny a plyne do fondu, který bude zřízen v souvislosti s řešením měnově-finančních otázek. Finanční správa jest povinna výnos těchto dávek účteně i pokladně spravovati odděleně od ostatních příjmů státních. Nejvyšší účetní kontrolní úřad, na Slovensku nejvyšší kontrolní dvůr, bdí v rámci své působnosti nad přesným dodržením těchto ustanovení.

Podpůrná platnost ustanovení o přímých daních.

§ 81.

(1) V případech tímto zákonem neupravených platí obdobně ustanovení zákona o přímých daních, ve znění zákonů a nařízení jej měnících a doplňujících, s výjimkou ustanovení § 213, odst. 2, § 276, odst. 3 a § 283, odst. 1.

(2) Pro výsledk svědků, znalců a přezvědčovaných osob platí ustanovení hlavy IX zák. o př. d. s odchylkou, že výsledk může být proveden i v případech uvedených v § 301, odst. 3, č. 1 a 3 a že podle § 301, odst. 4, č. 4 a 5 nelze odepřítí výpověď. V případech, uvedených v § 301, odst. 4, č. 2 nemůže být výpověď odepřena z důvodů, že by výpovědi vzniklo svědkům, znalcům a přezvědčným osobám nebezpečí trestního stíhání nebo stíhání pro trestný čin daňový, důchodkový nebo devizový; stíhání pro trestné činy, které by takto vyšly najevo, nesmí však být proti nim zavedeno.

Zmocnění k doplňujícím ustanovením.

§ 82.

Ministr financí se zmocňuje, aby vydával, na Slovensku na návrh pověřence financí a v dohodě s ním, ve Sbírce zákonů a nařízení doplňující ustanovení, jež by zabránila případnému úniku majetku z přihlašovací povinnosti, nebo z povinnosti k dávce z majetkového přírůstku nebo k dávce z majetku.

Dávky u znárodněných a národních podniků.

§ 83.

(1) Dávkám podle ustanovení tohoto zákona nepodléhá majetek podniků, znárodněných podle ustanovení dekretů č. 100/1945 Sb. a č. 101/1945 Sb., který jest uveden v § 8, odst. 3 dekretu č. 100/1945 Sb. Náhrada za znárodněný majetek podle ustanovení § 8 dekretu č. 100/1945 Sb. a § 7 dekretu č. 101/1945 Sb. se určí bez ohledu na dávky podle tohoto zákona, kterými jsou znárodněné podniky povinny. Částka, odpovídající výši těchto dávek, bude však při poskytnutí náhrady podle ustanovení § 9 dekretu č. 100/1945 Sb. a § 7 dekretu č. 101/1945 Sb. sražena a odvedena na úhradu těchto dávek. Osoba, které bude náhrada poskytnuta, nemá proti znárodněnému podniku žádného nároku z důvodu provedené srážky dávek.

(2) Dávky, vyměřené podle ustanovení tohoto zákona národním podnikům, utvořeným podle dekretu č. 102/1945 Sb., se považují v náhradovém řízení podle oddílu II tohoto dekretu za závazky akciových bank (§ 1, odst. 2 dekretu č. 102/1945 Sb.) ke dni, ke kterému se náhrada vypočte. Podléhá-li však u těchto národních podniků dávčákům též majetek, ke kterému se nepřihlédne při výpočtu náhrady, nelze z vyměřených dávek považovati za závazek akciové banky podle ustanovení předchozí věty částku vyšší, než jaká z dávek poměrně připadá na majetek, ke kterému se při výpočtu náhrady přihlédne.

(3) Dávky, vyměřené podle ustanovení tohoto zákona pojišťovnam uvedeným v dekretu č. 103/1945 Sb., považují se při stanovení náhrady za majetkové újmy, vzešlé znárodněním podle tohoto dekretu, za pasivum (§ 18 dekretu č. 103/1945 Sb.) pojišťovny (§ 23, odst. 5 dekretu č. 103/1945 Sb.). Ustanovení poslední věty předcházejícího odstavce platí obdobně.

(4) Vláda se zmocňuje, aby upravila způsob placení dávek znárodněnými podniky, uvedenými v odstavci 1, jakož i národními podniky a pojišťovnami, uvedenými v odstavci 2 a 3, odchýlně od ustanovení tohoto zákona, bude-li toho v zájmu řádného jejich podnikání třeba.

(5) Náhrada za znárodněný majetek, která přísluší podle ustanovení § 8 dekretu č. 100/1945 Sb. a podle § 7 dekretu č. 101/1945 Sb. fyzickým nebo právnickým osobám, zahrne se do konečného stavu majetku těchto osob v té výši, jak byla určena podle ustanovení odstavce 1, věty druhé. Částka, sražená z této náhrady na dávku z majetkového přírůstku podle ustanovení odstavce 1, věty třetí, započte se však na dávku z majetkového přírůstku, kterou jsou tyto osoby povinny. Nejsou-li osoby, jimž náhrada přísluší, dávku z majetkového přírůstku vůbec povinny, nebo jsou touto dávku povinny v částce nižší než jaká byla podle ustanovení odstavce 1, věty třetí z náhrady sražená, bude jim rozdíl vrácen, a to z prostředků, jež byly získány k účelům uvedeným v § 80.

(6) Ustanovení odstavce 5 platí obdobně též pro dávku z majetku.

Prominutí trestních následků.

§ 84.

(1) Trestní řízení pro trestné činy podle vyhlášek ministra financí, vydaných podle zákona ze dne 22. listopadu 1945, č. 147 Sb., o mimořádných opatřeních k účelům evidence

majetku, nebude zavedeno za podmínky, že osoby, které se dopustily trestného činu, oznámí do 60 dnů od počátku účinnosti tohoto zákona u příslušného finančního úřadu všechny okolnosti spáchaného trestného činu a — jsou-li přihláškou povinny (§ 16) — podají v zákonné lhůtě správnou a úplnou přihlášku podle tohoto zákona (§ 19). Za téže podmínky bude zavedené trestní řízení a do vyhlášení tohoto zákona pravoplatně neskončené zastaveno.

(2) Tresty (upouštěcí částky), které nebyly zcela nebo zčásti vykonány, se promíjejí.

(3) Propadnutí majetku podle ustanovení § 1, odst. 1, písm. b) zákona č. 147/1945 Sb., po případě jemu odpovídajících ustanovení jednotlivých vyhlášek, nelze vysloviti a vyslovené výroky o propadnutí se zrušují.

Zrušení daně z majetku.

§ 85.

Daň z majetku podle vládního nařízení ze dne 16. prosince 1942, č. 410 Sb., o dani z majetku, nebude se počínajíc 1. lednem 1946 vybírat.

Součinnost pověřence pro finance.

§ 86.

V případech, ve kterých se v tomto zákoně stanoví působnost ministra financí, vykonává ji na Slovensku, pokud není výslovně stanoveno jinak, v dohodě s pověřencem financí.

Účinnost a provedení.

§ 87.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti koncem měsíce, v němž budou vydány tiskopisy přihlášek (příznání) podle ustanovení §§ 19 a 63 a v Úředním listě uveřejněny směrnice o ocenění majetku podle ustanovení §§ 47, 50, 51 a 53. Tento den počátku účinnosti vyhlásí ministr financí ve Sbírce zákonů a nařízení.

(2) Tento zákon provede ministr financí v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

135.

Zákon

ze dne 15. května 1946

o daňové a důchodkové (poplatkové)
amnestii.

Prozatímní Národní shromáždění republiky
Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Správných údajů v přiznání (příhlášece) k dávkce z majetkového přírůstku a dávkce z majetku podle zákona ze dne 15. května 1946, č. 134/1946 Sb., o dávkce z majetkového přírůstku a o dávkce z majetku, na jejichž podkladě došlo k vyměření těchto dávek, nesmí býti použito v oboru přímých daní na berní rok 1945 a léta předchozí a daně z obrátu (daně přepychové) za vyměřovací (daňové) období 1945 a předchozí k vyměření, dodatečnému vyměření ani k zavedení trestního řízení. Totéž platí pro odvod zisku za hospodářské roky 1941 (1940/1941) podle vládního nařízení ze dne 18. září 1942, č. 327 Sb., o zachycení mimořádného zvýšení zisku za války (nařízení o odvodu zisku) a 1942 (1941/1942) podle vládního nařízení ze dne 20. května 1944, č. 114 Sb., o zachycení mimořádného zvýšení zisku za války (druhé nařízení o odvodu zisku).

(2) Amnestie podle odstavce 1 neopravňuje poplatníky daní přímých (odvodu zisku) k opravě účetních závěrek sestavených k 1. lednu 1939, po případě k jinému rozhodnému dni počátečnímu (§ 2, odst. 2 zák. č. 134/1946 Sb.).

(3) Daň z obohacení a s ní související poplatky nemovitostní z převodu mezi živými a na případ smrti, které byly uskutečnány před 1. lednem 1939, nebudou vyměřeny ani doměřeny, je-li nabyvatel povinen dávkou z majetkového přírůstku podle zákona č. 134/1946 Sb. a hodnota majetku, kterého převodem nabyt, byla pojata do jeho majetkového přírůstku.

§ 2.

Trestní řízení pro činy spáchané před rozhodným dnem konečným (§ 2 zák. č. 134/

1946 Sb.) proti předpisům daňovým, poplatkovým, celním a monopolním nebude zavedeno a řízení o nich zavedené a dosud pravoplatně neskončené bude zastaveno:

1. u daní, na něž se vztahuje amnestie podle ustanovení § 1, odst. 1, bez další podmínky. Amnestie se však nevztahuje na trestné činy, pro něž bylo zahájeno trestní řízení v době od 1. ledna 1946 do vyhlášení tohoto zákona;

2. u daně z obohacení, poplatků, daní dopravních, dávkky za osobní dopravu na drahách, dávkky z telefonních poplatků, daně z obchodu cennými papíry, daně směnečné, daně z požární ochrany a daně z přepravy kolejovými drahami, na něž se amnestie podle ustanovení § 1 nevztahuje, za podmínky, že poplatníci do 30 dnů od konce měsíce, v němž tento zákon nabyt účinnosti

a) dodatečně ohlásí dosud neohlášené právní jednání nebo listinu a zaplatí částku zkráceného nebo ohroženého poplatku (daně) ve lhůtě, kterou stanoví vyměřovací úřad nebo

b) oznámí, doplní nebo opraví údaje potřebné k vyměření poplatku (daně), který nebyl vyměřen nebo zaplacen a tento poplatek (daň) zaplatí ve lhůtě, kterou stanoví vyměřovací úřad nebo

c) zaplatí poplatek (daň), který měl býti zaplacen podle ustanovení poplatkových zákonů bez úředního vyměření, nebo tu jeho část, o kterou bylo zaplacen méně.

Za týchž podmínek se amnestie vztahuje též na činy (opominutí), které se stihají podle předpisů o poplatcích (daních) správním opatřením bez zavedení trestního řízení;

3. u ostatních daní, cel a monopolů za podmínky, že osoby, které se dopustily trestného činu, nejpozději do 30 dnů od konce měsíce, v němž tento zákon nabyt účinnosti, oznámí okolnosti spáchaného trestného činu, vydají předměty, které podle zákona propadají nebo jejichž držení je zakázáno a zaplatí daň nebo splní zákonnou náležitost, která byla trestním činem zkrácena nebo zatajena, případně splní povinnosti uložené příslušnými jinými předpisy.

§ 3.

(1) Byl-li kdo pravoplatně odsouzen pro činy uvedené v § 2 a zaplatil-li stanovenou zkrácenou daň, poplatek či důchodek, bude nevykonaný zbytek trestu na penězích nebo na svo-

bodě prominut, trestní případ nebude veden dále v úřední patrnosti a odsouzený bude pokládán za osobu daňově, po případě důchodkově bezúhonnou, pokud tomu nebude překážeti ještě jiné neamnestované odsouzení.

(2) Pokud v upouštěcím (podrobovacím) řízení obviněný nezaplatil zcela stanovenou upouštěcí (podrobovací) částku, nebude za podmínek uvedených v § 2 požadováno další plnění.

§ 4.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr financí, na Slovensku po dohodě s pověřencem financí.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Šrobár v. r.

136.

Zákon

ze dne 15. května 1946

o umístování a jiném zaopatření účastníků národního boje za osvobození.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Účastníkem národního boje za osvobození podle tohoto zákona je každá státně a národně spolehlivá osoba, s výjimkou osob, na něž se vztahuje odstavec 2, která v letech 1939 až 1945

a) byla příslušníkem československé armády v zahraničí nebo osobou jemu na roveň postavenou,

b) dobrovolně konala vojenskou službu v některé spojenecké armádě, neměla-li možnost konati vojenskou službu v československé zahraniční armádě anebo měla-li k tomu souhlas prezidenta republiky nebo příslušných československých úřadů,

c) byla příslušníkem první československé armády na Slovensku,

d) byla partyzánem,

e) byla vězněna nebo internována (zajištěna) v koncentračních a podobných táborech z politických důvodů, jejichž účelem bylo znemožnění nebo potlačení hnutí odporu českého nebo slovenského národa, zejména pro činnost směřující přímo k osvobození Československé republiky odstraněním nacistické okupační moci,

f) zúčastnila se soustavnou činností zahraničního nebo domácího hnutí směřujícího přímo k osvobození Československé republiky, zejména pak Slovenského národního povstání, způsobem, že tato činnost přivodila nebo byla prokazatelně způsobila přivodit jí nebo její rodině újmu na životě, osobní svobodě nebo zdraví,

g) zúčastnila se českého povstání, při němž za bojů padla nebo byla těžce zraněna anebo utrpěla těžkou poruchu zdraví.

(2) Účastníkem národního boje za osvobození podle tohoto zákona je také osoba německé nebo maďarské národnosti a československé státní příslušnosti, která se nikdy neprovinila proti národu českému nebo slovenskému nebo proti samostatnosti Československé republiky a byla dobrovolně ve válce v letech 1939 až 1945 příslušníkem československé armády v zahraničí nebo partyzánem.

(3) Účastníkem národního boje za osvobození není, kdo siče splňuje některou z podmínek odstavce 1, písm. a) až g) nebo podmínky odstavce 2, ale v době nesvobody ode dne 30. září 1938 do 4. května 1945 buďto:

a) konal dobrovolně službu v nepřátelské armádě či jinak se účastnil válečného podnikání proti spojencům nebo sloužil po 29. srpnu 1944 v armádě t. zv. Slovenského státu, nebo

b) se stal členem národních skupin nebo útvarů nebo politických stran fašistické povahy, sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti, nebo se ucházel o udělení německého či maďarského státního občanství, nebo

c) byl na vedoucím místě Národní odborové ústředny zaměstnanec, Svazu zemědělství a lesnictví nebo Hlinkovy slovenské ľudové strany, pokud tam nebyl prokazatelně vyslán nebo určen vedoucími činiteli domácího nebo zahraničního odboje, nebo nevyužíval tohoto místa k odbojné činnosti zvláště významné, nebo kdo byl dobrovolně členem Svazu pro spolupráci s Němci, České ligy proti bolševismu, Německo-české společnosti, Kuratoria pro výchovu české mládeže nebo Hlinkovy gardy, Německo-slovenské společnosti, Hlinkovy mládeže nebo

jiných fašistických organizací podobné povahy, jejichž účelem bylo šíření nacistickou ideologií a udržovati mocenské postavení Němců a Maďarů, nebo

d) byl okupanty nebo jejich pomahači pověřen vedoucím místem ve veřejných službách, pokud se tak nestalo se souhlasem vedoucích činitelů národního odboje, nebo kdo zaujal vedoucí místo ve válečném průmyslu pracujícím pro německou či maďarskou armádu, nebo prováděl opevňovací práce pro Němce či Maďary, aniž byl k uvedeným činnostem donucen nebo nemohl se jim vyhnouti, nebo kdo se obohatil v souvislosti s poměry v době nesvobody, nebo

e) činy či slovy, přímo či nepřímo, i když nebyl členem některé organizace uvedené pod písmeny b) a c), podporoval nebo obhajoval režim nacistů a fašistů, jejich pomahačů a zrádců, nebo se projevil živlem protidemokratickým nebo vůbec státně a národně nespoléhlivým.

(¹) Stejně jako účastníci domácího boje za osvobození uvedení v odstavci 1, písm. f) posuzují se pro účel tohoto zákona státně a národně spolehliví příslušníci stráže obrany státu, zřízené vládním nařízením ze dne 23. října 1936, č. 270 Sb., o strážích obrany státu, kteří v roce 1938 v souvislosti s bojem proti nepřátelské protistátní činnosti v pohraničí utrpěli újmy na životě, osobní svobodě nebo zdraví a u nichž není dán některý z vylučovacích důvodů uvedených v odstavci 3. Stejně se posuzují dobrovolníci ze španělské republikánské armády, kteří bojovali ve Španělsku v letech 1936 až 1939.

§ 2.

(1) Účastníkům národního boje za osvobození vyjmenovaným v § 1, odst. 1 vyhrazuje se jednou polovinou služební místa ve službě

a) státu, svazků územní samosprávy a všech ostatních veřejnoprávních korporací a nadací,

b) ústavů, podniků, fondů a zařízení, které náleží subjektům uvedeným pod písm. a) nebo jsou jimi spravovány,

c) národních podniků, zřízených podle § 12 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 100 Sb., o znárodnění dolů a některých průmyslových podniků, nebo podle § 8 dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 101 Sb., o znárodnění některých podniků průmyslu potravinářského, a národních

podniků, vzniklých podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 102 Sb., o znárodnění akciových bank, nebo podle ustanovení dekretu presidenta republiky ze dne 24. října 1945, č. 103 Sb., o znárodnění soukromých pojišťoven,

d) podniků, u nichž jsou subjekty uvedené pod a) převážnou měrou podílníkem, nebo které jsou jimi zaručeny, nebo které jsou převážně závislé na podporách z veřejných prostředků (subvencích, výhodách).

(²) Každé liché místo uprázdněné ode dne počátku účinnosti jest místo vyhrazené.

(³) Výhrada služebních míst podle tohoto paragrafu se nevztahuje na místa,

a) která se podle zákonných ustanovení doplňují výhradně ze zaměstnanců nižších kategorií,

b) která se obsazují povýšením z nižší platové stupnice (z nižší stupnice funkčního služného nebo ze skupiny míst bez funkčního služného).

§ 3.

Účastníci národního boje za osvobození (§ 1) mají přednostní právo:

a) na umístění v organizacích řízeného hospodářství, v soukromých podnicích sloužících veřejné dopravě a v závodech nebo podnicích družstevních nebo soukromých, pověřených převážně státními nebo jinými veřejnými dodávkami;

b) na opětovné umístění v soukromém podniku, v němž byl účastník národního boje za osvobození zaměstnán bezprostředně před svou účastí v národním boji za osvobození;

c) na udělení živnostenských oprávnění (povolení, licencí) a na povolení výdělečných podniků jiného druhu, jakož i na připuštění k výkonu svobodných povolání před všemi stejně kvalifikovanými uchazeči;

d) v přidělovém řízení na přidělení zemědělského majetku, živnostenských podniků a jiného v den účinnosti tohoto zákona volného nebo později uvolněného nemovitého i movitého nepřátelského majetku, konfiskovaného podle příslušných zákonných předpisů o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondch národní obnovy, jakož i na nájem (pacht) takového majetku;

e) na ustanovení národními správci nad majetkem uvedeným za písm. d);

f) na přijetí do škol a kursů, kde je přijímání žáků omezeno, před všemi stejně kvalifikovanými uchazeči (uchazeči stejného pořadí);

g) při udělování podpor z nadací a fondů za všeobecných podmínek nadace nebo fondu.

§ 4.

Ministerstvo školství a osvěty může účastníkům národního boje za osvobození poskytovat mimořádné úlevy při přijímání a při studiu na všech učilištích v jeho oboru působnosti, zejména se zřetelem k druhu a délce dřívějšího vzdělání (zaměstnání) účastníkovy, nejvýše však v tom rozsahu, aby poskytnutými úlevami nebylo znemožněno dosažení učebního cíle.

§ 5.

(1) Práva účastníka národního boje za osvobození (§§ 2 a 3), jenž padl, zemřel nebo zemře, přecházejí na

a) manžela nebo manželku, děti a osvojence, druhu nebo družku,

b) rodiče,

c) sourozence.

(2) Podmínkou jest, aby osoba, na niž práva přecházejí, byla státně a národně spolehlivá a ze zákonného nebo mravního nároku svou výživou převážně odkázána na účastníka národního boje za osvobození.

(3) Práva přecházejí vždy jen na jedinou osobu v pořadí, jak jsou vyjmenovány za písmeny a), b), c), a uvnitř tohoto pořadí mezi dětmi a osvojenci, rodiči a sourozenci vždy v pořadí od nejstaršího.

§ 6.

(1) Nemůže-li účastník národního boje za osvobození úspěšně uplatnit některé z práv podle §§ 2 nebo 3 pro svoji invaliditu, která je alespoň částečně v příčinné souvislosti s jeho účastí v národním boji za osvobození (§ 1), platí ustanovení předcházejícího paragrafu obdobně pro osoby jmenované v odstavci 1 předcházejícího paragrafu.

(2) Za nezvěstné účastníky národního boje za osvobození mohou prozatím uplatnit práva, jež by jim podle §§ 2 a 3 příslušela, osoby uvedené v § 5.

§ 7.

(1) Práva podle tohoto zákona může uplatnit jen osoba, které bude vydáno osvědčení o účasti na národním boji za osvobození.

(2) Toto osvědčení, obsahující údaje o osobě a způsobu její účasti na národním boji za osvobození (§ 1) a právech, k jichž uplatnění je oprávněna, vydá v jediném vyhotovení účastníkovi národního boje za osvobození nebo osobě oprávněné podle § 5 na jejich žádost ministerstvo národní obrany, u účastníků zahraničního boje za osvobození, kde je nutno, v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí, u účastníků domácího boje za osvobození v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 8.

(1) Účastníci národního boje za osvobození budou umístěni na místa uvedená v §§ 2 a 3, písm. a) a b) zásadně podle svého předběžného všeobecného a odborného vzdělání nebo podle jiné odborné způsobilosti, vyhovují-li všeobecným i zvláštním podmínkám pro propůjčení služebního místa příslušné kategorie nebo vůbec místa podle ustanovení §§ 2 nebo 3, písm. a) a b) tohoto zákona s výjimkou úlev, které plynou z ustanovení tohoto zákona.

(2) Pro místa IV. služební třídy a jiná služební místa s předepsaným vyšším předběžným vzděláním, než podává obecná škola, stačí úspěšná přijímací zkouška ze znalosti čtení, psaní a počtů v rozsahu učiva předepsaného pro obecnou školu.

(3) Odborná zkouška vykonaná účastníkem národního boje za osvobození v československé armádě nebo v jiné službě nahrazuje obsahem jí odpovídající odbornou zkoušku v novém služebním poměru. Pokud taková zkouška neodpovídá svým obsahem plně odborné zkoušce předepsané v novém služebním poměru, podrobí se umístěný po předepsané praxi zkoušce doplňující, jejíž rozsah určí příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem vnitra a ministerstvem národní obrany.

(4) Věková omezení pro nastoupení některého z vyhrazených míst neplatí pro účastníky národního boje za osvobození. Nárok na umístění na služební místa uvedená v § 2 zaniká však dovršením 45. roku věku, na služební místa vojenských gážístů a gážístů Sboru národní bezpečnosti, finanční a vězeňské stráže dovršením 35. roku. Účastníkům starším 45 let může příslušný ústřední úřad povolit věkovou dispensi.

(5) Vojenská a jiná služba účastníků národního boje za osvobození započítává se v novém služebním poměru jako služební doba skutečně strávená ve veřejných službách jak pro zvýšení služebního, tak pro určení služebního stáří (pořadí) a pro délku doby potřebné pro povýšení nebo pro postup do vyššího služebního poměru, jakož i pro nárok na výslužné a jeho výměru v rozsahu započítatelné podle platných předpisů. U zaměstnanců v soukromoprávním poměru jest postupovati obdobně, pokud jde o stanovení platového zařazení, nároku na plat (mzdu) v době nemoci, výměry dovolené a výpovědní lhůty.

§ 9

(1) Pro nastoupení povolání (zaměstnání) podle § 3, písm. c), d) a e) účastník národního boje za osvobození zkracuje se doba výcviku (zaměstnání, činnosti) potřebná podle zákonných předpisů pro podání průkazu způsobilosti nebo pro udělení dispense od předložení průkazu způsobilosti nebo pro podání průkazu věcných znalostí k nastoupení živnosti, a to:

a) při živnostech, u nichž doba výcviku je pevně stanovena zákonnými předpisy, na dobu rovnající se alespoň polovině doby předepsané pro nabytí průkazu způsobilosti,

b) při živnostech, u nichž jest zákonnými předpisy doba výcviku stanovena v určitých časových mezích, na dobu rovnající se alespoň polovině nejnižší časové hranice výcviku,

c) při živnostech, u nichž doba výcviku plně stanovena není, na dobu odpovídající polovině doby výcviku obvykle požadované.

(2) Výcvik (zaměstnání, činnost) v příbuzné živnosti, jakož i praxe ve vojenských dílnách a kursech nebo obdobná činnost u vojenských útvarů vůbec pokládají se za rovnocenné výcviku v příslušné živnosti.

(3) V případech, kdy uchazeč o živnostenské oprávnění nepodal průkaz alespoň o dvouletém učení, může příslušný živnostenský úřad požadovati kromě dokladů o výcviku (zaměstnání, činnosti) předložení průkazu o úspěšném absolvování kursu nebo o úspěšném složení zvláštní zkoušky. Podrobnosti o kursu a zkoušce stanoví věcně příslušný ministr v dohodě s ministrem národní obrany vyhláškou v Úředním listě.

(4) Úlevy podle předchozích odstavců se neposkytují pro:

1. koncesované živnosti stavební,
2. živnosti na výrobu jedů a přípravu látek a preparátů, které jsou určeny, aby jich bylo užito na léky, jakož i prodej obojích věcí, pokud to není výlučně vyhrazeno lékárníkům,
3. živnost elektrotechnickou,
4. živnosti na zařizování plynovodů, osvětlovacích zařízení a vodovodů,
5. živnost k hubení škodlivého živočišstva kyanovodíkem, ethylenoxydem a chlorpikrinem,
6. živnost zubotechnickou.

(5) V případech zvláštního zřetele hodných může ministerstvo průmyslu nebo ministerstvo vnitřního obchodu prominouti účastníkům národního boje za osvobození, kteří nevyhovují podmínkám odstavce 1, podání živnostenského průkazu způsobilosti.

§ 10.

(1) Služební místa uvedená v § 2 se vyhražují a přednostní právo podle § 3 vzniká dnem, kdy tento zákon nabývá účinnosti.

(2) Účastníci národního boje za osvobození podávají žádosti o umístění a jiném zaopatření podle tohoto zákona zásadně přímo subjektům příslušným k propůjčení míst uvedených v §§ 2 a 3 a v opise vždy též ministerstvu národní obrany.

(3) Ministerstvo národní obrany vede evidenci podaných žádostí a projedná v dohodě s ministerstvem ochrany práce a sociální péče podle potřeby s propůjčovatelem místa (s jeho nadřízeným nebo dozorcím úřadem) vyskytnuvší se námitky nebo překážky propůjčení místa.

(4) Ministerstvo národní obrany doporučí propůjčovatelům míst vhodné žádosti účastníků národního boje za osvobození na místa, která se teprve uvolní.

(5) Orgány příslušné k propůjčení míst podle §§ 2 a 3, kterým nedojdou žádosti vhodných uchazečů z účastníků národního boje za osvobození, oznámí vždy ministerstvu národní obrany jednotlivé druhy a počet uvolněných míst, po případě pokud jde o subjekty příslušné k propůjčení míst podle § 3, písm. c) a d) též možnosti a místa nových takových povolání a stanoví nejméně čtrnáctidenní lhůtu k předložení žádosti. Zároveň s oznámením podle

tohoto odstavce postoupí ministerstvu národní obrany došlé jim žádosti nevyhovujících uchazečů o umístění.

(6) Propůjčí-li příslušný orgán (§§ 2 a 3) uvolněné místo žádajícímu nebo zaznamenanému účastníku národního boje za osvobození, učiní o tom oznámení ministerstvu národní obrany.

(7) Orgány, příslušné k propůjčení míst podle §§ 2 a 3, jsou povinny účastníkům národního boje za osvobození oznámit písemně důvody, pro které nebylo vyhověno jejich žádosti o propůjčení místa.

(8) Orgány příslušné k propůjčení míst podle §§ 2 a 3 oznámí ministerstvu národní obrany vždy po uplynutí každého kalendářního čtvrtletí počet uvolněných míst a způsob jejich propůjčení.

(9) Ministerstvo národní obrany určí v dohodě s ministerstvem vnitra podle průběhu umístování konečnou lhůtu, do které bude lze žádostmi o umístění uplatňovat práva z tohoto zákona.

§ 11.

(1) Zaměstnavatele (orgány subjektů) uvedené v § 2, písm. c), d) a v § 3, písm. a) a b), kteří nevyhovují povinnostem uloženým v § 10 nebo propůjčí místo proti předpisům tohoto zákona, potrestá okresní národní výbor pro přestupek pokutou do 10 000 Kčs nebo vězením do jednoho měsíce; byla-li uložena pokuta, buď zároveň vyměřen náhradní trest vězení do jednoho měsíce pro případ její nedobytnosti.

(2) Bude-li některé v §§ 2 a 3 uvedené místo obsazeno proti ustanovení tohoto zákona, prohlásí příslušný ústřední úřad na návrh ministerstva národní obrany, podaný do tří měsíců od propůjčení místa, umístění nebo udělení oprávnění nebo přidělení živnosti či zemědělského majetku za zrušené.

§ 12.

(1) Účastník národního boje za osvobození, jemuž bylo propůjčeno místo ve státní nebo jiné veřejné službě, je povinen nastoupiti místo do čtrnácti dnů po doručení ustanovovacího (přijímacího) dekretu; dekret pozbývá platnosti, nebylo-li nastoupení ve lhůtě dalších 30 dnů důležitými důvody ospravedlněno.

(2) Příslušný orgán může zrušiti udělení živnostenského oprávnění, přidělení živnostenského podniku nebo zemědělského majetku nebo ustanovení národním správcem, jestliže takto umístěný účastník národního boje za osvobození do lhůty mu určené, nikoliv však kratší jednoho měsíce, nepřevezme bez důležitých důvodů živnostenskou provozovnu, neučiní kroky k zahájení živnosti, neujme se národní správy svěřeného majetku nebo nepřevezme přidělenou půdu.

(3) Účastník národního boje za osvobození, který nenastoupil na služební místo, nepřevzal živnost, zemědělský nebo jiný majetek podle ustanovení tohoto zákona bez závažných věcných důvodů, pozbývá nároků na jiné přednostní umístění nebo zaopatření.

(4) Práva podle tohoto zákona zanikají též prvním umístěním na služební místo vyhrazené podle § 2 anebo prvním úspěšným uplatněním přednostního práva podle § 3.

(5) Zánik práv a nároků, k němuž došlo podle odstavce 3 nebo 4, vysloví ministerstvo národní obrany po slyšení činitele příslušného k propůjčení místa, při čemž vyznačí tento zánik a jeho důvod na osvědčení o účasti na národním boji za osvobození, a vede příslušnou evidenci. Ministerstvo národní obrany může výjimečně v případech zvláštního zřetele hodných upustiti od vyslovení takového zániku práv a nároků.

§ 13.

Subjekty uvedené v §§ 2 a 3 nejsou výjimečně zavázány k propůjčení místa účastníku národního boje za osvobození podle ustanovení tohoto zákona,

a) nedojde-li propůjčovateli místa ve lhůtě stanovené podle § 10, odst. 5 návrh ministerstva národní obrany na umístění se žádostí vhodného účastníka národního boje za osvobození nebo

b) nenastoupí-li umístěný včas podle § 12, odst. 1 a je-li v obou případech z důležitého veřejného a služebního zájmu nutno toto služební místo ihned obsaditi.

§ 14.

Ustanoveními tohoto zákona nejsou dotčena ustanovení zákona z 24. července 1919, č. 462 Sb., o propůjčování míst legionářům, ani před-

pisy o včleňování válečných poškozcenců do práce, které podle příslušných zákonných ustanovení vydává ve svém oboru působnosti ministerstvo ochrany práce a sociální péče.

§ 15.

Veškeré žádosti a jejich přílohy, které účastníci národního boje za osvobození, jakož i osoby vyjmenované v § 5, předkládají k uskutečnění práv a nároků plynoucích z tohoto zákona, jsou osvobozeny od kolků.

§ 16.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení a pozbude jí uplynutím 3 roků od tohoto dne; účastníci národního boje za osvobození, kteří dokončují svá studia, mohou uplatňovat práva podle tohoto zákona do šesti měsíců po skončení svého studia, po případě přesněční služby vojenské, třeba lhůta tříletá již uplynula; zákon provede ministr národní obrany se zúčastněnými členy vlády, na Slovensku v dohodě s příslušnými povereníky.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

gen. Svoboda v. r.

137.

Zákon

ze dne 16. května 1946

o Národních kulturních komisích pro správu státního kulturního majetku.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

(1) Při ministerstvu školství a osvěty, na Slovensku při pověřenectvu školství a osvěty, se zřizují Národní kulturní komise jako ústřední orgány pro správu státního kulturního majetku (dále jen Národní kulturní komise).

(2) Národní kulturní komise jsou orgány státní správy, složené ze zástupců ministerstev školství a osvěty, vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu, Státního úřadu plánovacího a ministerstva národní obrany, na Slovensku ze zástupců příslušných

pověřenectev, Plánovacího úřadu a ministerstva národní obrany; jejich další členy jmenuje ministr školství a osvěty z odborných znalců příslušných oborů.

§ 2.

Národním kulturním komisím přísluší správa a využití majetku všech druhů, movitého i nemovitého, bez rozdílu doby vzniku, který má kulturní (uměleckou, historickou, vědeckou) hodnotu kteréhokoli stupně, jednak konfiskovaného

1. dekretem presidenta republiky ze dne 21. června 1945, č. 12 Sb., o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa,

2. dekretem presidenta republiky ze dne 25. října 1945, č. 108 Sb., o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy,

3. nařízením Slovenské národní rady ze dne 23. srpna 1945, č. 104 Sb. nař. SNR, o konfiskování a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel slovenského národa,

jednak ostatního státního kulturního majetku.

§ 3.

(1) Za státní kulturní majetek (§ 2) se pokládá zejména tento státní majetek:

a) pozemky, které mají charakter přírodní památky, přírodní rezervace nebo archeologické lokality,

b) stavební objekty hodnoty umělecké nebo historické (zejména hrady, tvrzé a jejich zříceniny, zámky, městské paláce a obytné domy, letohrádky a vily) i pozemky památkového charakteru s nimi souvislé (zejména zahrady, parky, obory),

c) movité věci hodnoty umělecké, historické nebo vědecké, a to jednotlivé předměty i jejich sbírky.

(2) Ministr školství a osvěty, na Slovensku v dohodě s pověřencem školství a osvěty, určí majetek, který se pokládá za státní kulturní majetek ve smyslu odstavce 1; pokud jde o zemědělský majetek, učiní tak v dohodě s ministrem zemědělství, na Slovensku též v dohodě s pověřencem zemědělství a pozemkové reformy.

§ 4.

(1) Národní kulturní komise plní zejména tyto úkoly:

- a) zjišťují státní kulturní majetek a přejímají jej do správy,
 b) organisují odbornou správu státního kulturního majetku a udržují jej v řádném stavu,
 c) pečují o vhodné využití státního kulturního majetku,
 d) po případě zcizují některé movité věci se souhlasem ministrů školství a osvěty a financí.

(2) Národní kulturní komise mohou svěřiti správu státního kulturního majetku nebo dozor nad ním odborným korporacím, ústavům nebo jednotlivým odborníkům.

§ 5.

(1) Úřady, orgány a osoby, které mají věci, prohlášené za státní kulturní majetek (§ 3, odst. 2), jsou povinny jej odevzdati Národním kulturním komisím, jakmile o to Národní kulturní komise požádají.

(2) Úřady, orgány a osoby, které věci uvedené v odstavci 1 nebo jejich části převedly do majetku třetích osob, jsou povinny se postarati, aby tyto věci nebo jejich části byly neprodleně odevzdány Národním kulturním komisím; není-li to dobře možné, jsou povinny to oznámiti Národním kulturním komisím.

§ 6.

Kdo státní kulturní majetek neodevzdá nebo se nepostará, aby byl odevzdán, nebo neučiní předepsaného oznámení (§ 5, odst. 2), bude potrestán na návrh příslušné Národní kulturní komise bez újmy soudního stíhání okresním národním výborem pro správní přestupek vězením do jednoho roku nebo pokutou do 1.000.000.— Kčs nebo oběma těmito tresty. Pro případ nedobytnosti pokuty buď zároveň stanoven náhradní trest vězení podle míry zavinění až do jednoho roku.

§ 7.

Všechny veřejné úřady, soudy, veřejnoprávní korporace a jejich orgány jsou povinny v mezích své působnosti podporovati Národní kulturní komise v jejich činnosti a spolupůsobiti při provádění jejich úkolů.

§ 8.

(1) Ministr školství a osvěty vydá v dohodě s ministry vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu a národní obrany, (na Slovensku též v dohodě s příslušnými pověřen-

ci a ministrem národní obrany), organizační a jednací rady Národních kulturních komisí a vyhlásí je v Úředním listě, na Slovensku v Úředním věstníku.

(2) Ministr školství a osvěty, na Slovensku pověřenec školství a osvěty, zařadí do svých rozpočtů příjmové a výdajové položky spojené se správou státního kulturního majetku. Pokud však jde o správu objektů stavebních, zařadí příslušné položky do svých rozpočtů ministr dopravy, na Slovensku pověřenec dopravy a veřejných prací.

(3) K provádění úkolů Národních kulturních komisí obstará ministerstvo školství a osvěty potřebné síly administrativní, účetní, kancelářské a manipulační, jakož i potřebné kanceláře, sběrný a skladiště; na Slovensku učiní tak pověřenec školství a osvěty. K udržování stavebních objektů obstará administrativní a technické síly ministerstvo dopravy, na Slovensku pověřenectvo dopravy a veřejných prací.

§ 9.

Nedotčena zůstávají ustanovení právních předpisů o pozemkové reformě, zejména zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb., o zabránění velkého majetku pozemkového, zákona ze dne 30. ledna 1920, č. 81 Sb., kterým se vydávají po rozumu §u 10 zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb. zák. a nař., ustanovení o přidělu zabrané půdy a upravuje se právní poměr ku přidělené půdě (Zákon přidělový), zákona ze dne 12. února 1920, č. 118 Sb., o hospodaření na zabraném majetku pozemkovém a zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 329 Sb., o převzetí a náhradě za zabraný majetek pozemkový (zákon náhradový), jakož i právních předpisů uvedených v § 2.

§ 10.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej ministři školství a osvěty, vnitra, financí, zemědělství, dopravy, vnitřního obchodu a národní obrany.

Dr. Beneš v r.

Fierlinger v r.

Dr. Nejedlý v r.

Šuriš v r.

Nosek v r.

gen. Hasal v r.

Dr. Šrobár v r.

Dr. Pieter v r.

gen. Svoboda v r.